

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. av. velj. na leto.

Štev. 1. V Celovcu 15. januarja 1877. XXVI. tečaj.

Pridiga za nedeljo Septuagesimo.

(Bog na sodbi človeški; gov. R. N.)

„Prijatelj! ne delam ti krivice.“
Mat. 20, 13.

V v o d.

„Kdo je že kdej kaj takega slišal, in kdo vidil kaj enakega?“ Človek, revni červič zemlje, „kteri nobene stvari božje ni v stanu popolnoma izduhtati“, se podstopi ogovarjati božje naredbe in naprave! Mislil bi, da to ni mogoče, in vendar nam je današnje sv. evangelje porok, da je res taka.

Hišni gospodar, Gospod nebes in zemlje, je šel ob raznih urah delavcev najemat v svoj vinograd, v svojo sv. cerkev. Zvečer veli slehernemu plačati pogojeno plačilo, po en denar vsakemu. Ko so tedaj tisti, ki so prvi na delo prišli, vidili, da oni nič več ne dobé, kot uni, ki so bili poslednji došli, godernjali so nad hišnim gospodarjem rekoč: „Leti poslednji so le eno uro delali, in si jih nam enake storil, ki smo težo dneva in vročino prenašali.“ Lepo je na to hišni gospodar odgovoril in rekel enemu zmed njih: „Prijatelj! ne delam ti krivice; ali se nisi za denar z menoj pogodil?“ Saj ti nisem nič vtergal. Prejel si, kakor sva se bila zastopila. Če hočem tem poslednjim dati, kolikor tebi, kaj tebi zato? „Ali mi ni pripuščeno storiti, kar hočem?“ — „Vzemi, kar je tvojega in pojdi.“

Kristjani! ali pa niste že tudi vi večkrat godernjali zoper ravno tega nebeškega hišnega Gospodarja? O da bi tako ne bili! Zdaj vam je bilo premerzlo, zdaj prevroče, zdaj vam je bil križ pretežek ali vam kaj drugega ni bilo všeč in po volji. Ob kratkem: Bog dela v nebesih, in človek godernja; Bog dela

na zemlji, — in človek graja njegova dela; Bog dela v peklu, — in človeku tudi to ni prav.

Naredimo tedaj danes tukaj v cerkvi očitno sodbo. Ti pa, o Gospod in Bog! ponižaj se priti pred našo sodbo, in kakor evangelijskim delavcem dajaj tudi današnjim godernjavcem odgovor za svoja dela:

- I. v nebesih!
- II. na zemlji; in
- III. v peklu. Pripravite se!

Razlaga.

I. Naj se tedaj vstopi Bog naj poprej pred sodbo tistih, katerim celo to, kar Bog v nebesih stori, po volji ni.

Trojna je njih tožba: V prvič godernjajo, da jih Bog toliko v nebesa vzame, ki nimajo nobenega zasluženja, kakor postavim majhni otroci, ki poprej umerjó, preden se svoje pameti zavedó, ali večno zveličanje daje celo takim, ki so komaj eno samo uro delali v Gospodovem vinogradu, kakor na primeru razbojnik na križu. To se jim ne zdi pravično.

Druga tožba je, da je treba za nebesa toliko terpeti, in da Bog preveč tirja, ker tirja tolikanj oistro življenje, da se človek toliko posti, toliko moli, da tako tanjko spolnuje njegove zapovedi in sto in sto drugih neprijetnih reči. In tedaj pravijo: „Oh, komu bo potem takim mogoče, v nebesa priti?“

Tretja tožba zoper Boga v nebesih je, da ne daje vsakemu tolikih gnad, kakoršne je svetnikom dajal, da bi v nebesa priti zamogli. Tako memrajo zoper nebeškega Gospodarja.

Kaj pa bo odgovoril na to Gospod Bog iznad oblakov? Rekel bo: „Priatelj! ne delam ti krivice.“ Zakaj

1) po čemu mermraš in godernjaš, če jih je veliko, kakor spokorniki, ki so se spokorili še le konec življenja, komaj eno uro delalo, in drugi, kakor keršanski otroci, še eno uro ne, in sem jim vendar odštel nebeško plačilo? „Le ti poslednji so le eno uro delali,“ praviš, „in si jih nam enake storil!“

O nespametni človek! ali veš, kaj govoriš? Če otroke precej po sv. kerstu, še vse nedolžne, k sebi vzamem, zakaj jim zaviđaš srečo, ktera jih dojde? Ali si mar s tem ti kaj na zgubi? ali mar dobivajo gnado, ktera je tebi vzeta? Zasluženja Kristusovega, ktero edino jih je pripravilo v nebesa, si ja tudi ti deležen postal pri sv. kerstu, in če nisi umerl precej po sv. kerstu, tako si s tem še srečniši od te strani namreč, ker si zamoreš zasluženje Kristusovo še vse bolj v svoj prid obračati, in doseči tem višo stopinjo nebeškega veličastva in veselja. Da pa male otroke precej ali kmalo po sv. kerstu k sebi pokličem, skazujem s tem otrokom milost, tebi pa ne delam krivice: ali mi mar ni pripuščeno, storiti, kar hočem?

Ko bi pustil slehernega umreti koj po sv. kerstu, „kje bi bila moja čast“, zavoljo ktere sem stvaril človeka? Ko bi nikogar ne pustil umreti precej po sv. kerstu, kje bi bila čast mojega Sina, ko bi nebes brez sodelavnosti človeške ne mogel odpreti? Da pa tega poprej k sebi pokličem, kakor unega, „kaj tebi zato? Ti hodi za menoj“, in varen boš!

In kar zadeva tiste, ki so le eno uro delali, prejeli pa celo plačilo z drugimi delavci vred, ali se je mar s tim tebi kaka krivica zgodila? Sem mar jaz kriv, da si ti le z eno roko, uni pa z obema rokama, ti z zložno in počasno hojo, uni pa z urnim in naglim tekom, ti le z nogami, uni pa s perutami si v nebesa pomagali? Uni so zveršili v eni uri, kar ti celi ljubi dan zgotovil nisi. Če jim tedaj zavoljo njih gorečnosti milost skazujem, „čemu je tvoje oko zato hudobno?“ Tebi sem veliko ur dal za delo, in ti si jih pozgubil v lenobi; unim sem dal le eno samo uro, pa so to uro delali s toliko gorečnostjo, ktera prekosi vso tvojo gorečnost v tolikih urah! Ali bi mar zavoljo tebe „teh poslednjih“ dozeti ne smel? O, kaj si vse ne zmisliš; „marveč bodo poslednji prvi, in prvi poslednji!“ — Kaj bodo godernjavci na vse to odgovoriti zamogli, ne vem; to pa vem, da „Bog nikomur ne dela krivice!“

2) Pa glej! tu so spet drugi godernjavci, namreč tisti, kterim ni prav, da se mora človek za nebesa toliko truditi. No, in koliko je treba dati za nebesa. „Kozarec merzle vode!“ „Da na časno ne navezuješ svojega srca!“ To, se ve, je silo velika cena, če zanj dobiš stoterno plačilo tu in tam! Tisto pa ti se ne zdi težko, večno darovati in prodati za časno! Obljubim, da grešnik več terpi za pekel, kakor bi bilo tebi terpeti za nebesa . . . nečistnik, lakomnik.

Pa je spolnovati zapovedi trudopolno, težko, in skorej nemogoče?

O ti brezbožni jezik! kaj govoriš, da je težavno in nemogoče spolnovati zapovedi, tiste zapovedi, od kterih sama večna resnica govori rekoč: „Moj jarm je sladek, in moje breme lahko“, in sv. apostelj pove: „Njegove zapovedi niso težke!“ Z božjo pomočjo, gnado jih boš lahko spolnoval, brez gnade božje, se ve, da ne.

Ali boš nar memral čez zatajevanje, post, pokorila, samoto, zderžnost?

Oh, kaj tožuješ čez to! Saj ti že sv. Pavel pove, „da terpljenje sedanjega časa kar ni primerjati z večnim veseljem in prihodno častjo, ki nam je zato pripravljena.“ Vprašuj o tem moje svetnike, in povedali ti bodo, da Bog vse več da človeku, kakor človek tirja in prosi, in sme tedaj po pravici reči: „Ne delam ti krivice“, kader pokorjenje tirjam in zatajevanje, marveč ti še milost s tim skazujem. — Kaj vtegnejo godernjavci na to odgovoriti, ne vem; to pa vem in ponavljam, da „Bog nikomur ne dela krivice!“

3) In zdaj se dvigne tretja tožba, kakor bi Bog ne dal vsem potrebne gnade, da bi zamogli drugači živeti. Jaz bi bil tudi rad sv. Alojzi, bila rada sv. Neža, sv. Katarina; toda zakaj pa mi Bog

ne da take čistosti, ne da tolike gorečnosti za molitev, ne da tolikošne ljubezni do samote? Zakaj tudi meni ne da takih gnad, kakoršne je dajal tem svetnikom?

Tako govorjenje in pa preklinjevanje! — Komu pač odbije Bog gnado, če ga zanjo prosi? Ali ni pisano: „Bog hoče, da se vsi ljudje zveličajo.“ Komu pa Bog ne daje gnade za gnado, če človek z gnado pridno dela? Če pa s prvo gnado ne delaš, kako se hočeš in smeš zanašati na drugo, katero si le s prvo zaslužiš? Kako smeš tretje pričakovati, katero ti bo Bog le dal, če z drugo pridno delaš? Če so svetniki več gnad imeli, kot ti, so jih za to imeli in dobivali, ko so z vsako gnado pridno delali, in tako z verstjo si pridobili eno gnado za drugo, kar je mogoče tudi tebi. Da pa z gnado nočeš delati, in si s sodelavnostjo svoje gnade, svojega talenta nočeš pomnoževati, ampak ga zakoplješ z malopridnim hlapcem, kdo je tega kriv, ali Bog, ali ti sam? Le počakaj, v dolini Jozafatovi boš vidil, koliko ti je ponujal Bog gnad, ktere si pa zametaval. Zares, tukaj ne zamore Bog le samo reči: „ne delam ti krivice“, ampak zamore še celo reči: „ti mi krivico delaš, ker godernjaš zoper mojo dobroto.“

II. Perva sodba je pri kraju. Pa iz nova prihajajo trume, ki mermrajo nad božjo sodbo; in začne se druga sodba čez Boga zavoljo njegovega ravnanja t u k a j n a z e m l j i.

In tu se znajdete seobno dve versti ljudi, katerim Bog ničesar ne more prav storiti. Pervi mermrajo, da Bog seobno take ljudi osrečuje in oblagodarja, kateri tega ne zaslužijo; drugi godernjajo in zabavljajo, da jih Bog le vedno pusti v križih in težavah, katerih le vendar ne zaslužijo.

1) „Po katerem sklepu božjem je uni pravični človek ves reven? praša sv. Avguštin l. 80. de civitate Dei. „Ali je to prav“, godernjajo, „Ali je to prav, da je ta pobožni človek reven, in le uni hudobnež pa bogat? da je ta, ki je zavoljo svojega razuzdanega življenja vreden tisuč pokoril, in ne le enega samega, ves vesel in židane volje; uni pa, kteremu zavoljo njegovega lepega zaderžanja slehern dobro želi, v britkosti in nadlogah svoje dai preživlja?“ „Ali je to prav, da tega nedolžnega na sodbi še celo ne poslušajo ne, in da po brezvestnem, podkupljenem sodniku svojo pravično pravdo zgubi, sproti se pa krivičnemu njegovemu nasprotniku lažnjiva in zvijačna pravica prisodi, in ne le, da nobene kazni ne prejme, ampak se še le zagovarja? Ali je to prav, da je ta mladeneč tako terden in zdrav, ko le vendar svojega zdravja in svoje moči ne obrača v drugo, kot v tepeže, v razsajanje in v razuzdanost; ko med tem drugi, pohlevni kot ovce, in katerim bi terdno zdravje in opravljanje njih opravił tolikanj potrebno bilo, vedno hirajo in se z boleznijo boré. Ali je to prav, da je moj sin, tolikanj priden in jak, tako zgodaj umerl, ko med tem tako dolgo živé drugi, ki so na svetu le staršem v žalost, bratom in sestram

v sramoto, in bližnjemu v nadlego in nadlogo? — Ste slišali? tako godernjajo mermravci zoper Boga, nebeškega hišnega gospodarja.

Na tako govorjenje moram s Tertulijanom odgovoriti: „Poglej, poglej! kako modro in razumno se ima človeška nevednost v svojih sodbah? Kaj si ti, o človek! da se podstopiš in prederzneš, Bogu zopergovarjati, in se vsajati zoper njegove naprave in naredbe? Ali ne veš, kaj je pisano v bukvah Jobovih, pisano namreč, da človek, ki se hoče z Bogom pričkat, mu na tisuč le eno odgovoriti ne zamore? O kako vse drugačne in različne so sodbe božje od sodeb človeških? Kolikorkrat človek kar celo nič ne ve, kaj mu je v prid in kaj mu je v škodo! Kolikim daje Bog srečo in dobre dni tukaj na zemlji, nebesa na tem svetu, kakošna pa se jim na zadnje godi? Njim velja, kar sv. pismo pove rekoč: „Oni preživé svoje dni v sladnostih, v trenutljeju pa se zvernejo doli v pekel . . . zakaj hudobnež bo privarovan za dan pogubljenja! Za tiste pa, katerim se na tem svetu, v sedanjem življenju nikoli ni dobro godilo, se bo srečno življenje še le po smerti začelo. Da je gospod Bog vse to ravno tako naravnal, in ne drugači kaj tebi zato?

2) Se ve, da je meni kaj zato, mi vgovori eden v imenu vseh drugih. Zakaj toliko let že služim Bogu, in vendar me Bog zdaj tu, zdaj tam hudo obiskuje, cela leta že ležim bolen na postelji; cela leta že se trudim in vkvarjam, in vendar ne morem nič naprej s svojim gospodarstvom; nesreča z meno zjutraj vstaja, nesreča se zvečer z menoj na posteljo vlega; — in Bog vse to ve in vidi, pa mi le še ne pomaga.

Ali slišite? Že spet bi mi mogel Bog odgovor dati, zakaj ravna tako, in ne drugači, zakaj molitve ne usliši, zakaj boleznj ne odverne, revščini v okom ne pride, zakaj tega ali unega po nedolžnem pusti terpeti?

Pa glej! ravno zdaj zaslužiš, vse to in še več terpeti, zato ko zoper Boga memraš, in se vsajaš zoper njega. Ali mar ni zadosti, da nam sv. pismo na več krajih pove, da išče Bog s tim le tvojeja dobička, da poskuša tvojo čednost, pomnožuje tvoje zasluženje, te varuje pogubljenja, in ti hoče nakloniti srečo in blagostan? Je li tvoje oko hudobno, to je: tvoj um tako slep, in tvoje serce tako spačeno, da sprejemlješ to za hudo, s čem ti le dobro hočem, mi mojo ljubezen le z nehvaležnostjo povračuješ, in se vstavljaš in preklinjevaje vpiraš, hoditi po križevem potu, po katerem sem vodil vse svoje svetnike? „Priatelj, ne delam ti krivice!“

III. Zdaj se začenja tretja sodba, in bomo slišali, kako v peklu mermrajo zoper Boga. Pekel je še le prava domovina mermravcev in godernjavcev zoper Boga. Zato se ne smemo čuditi, da sosebno tam doli prestrašno Boga preklinjajo, kar pa tudi sv. Ignacij za naj hujšo muko zaveržencev ima. Njih tožba pa je sosebno dvojna: v prvič memrajo zoper Boga, zakaj da jih je vstvaril in

odrešil; drugič godernjajo, da morajo za časni dolg večno kazen terpeti.

Pa tudi tu najdem na peklenske železne duri vrezane te-le besede: „Ne delam ti krivice!“

1) Zakaj zastran prve tožbe se mi zaverženci zdejo kot Izraelci, ki so v puščavi Mozesa grajali, in mu očitovali: „Zakaj si nas izpeljal iz Egipta?“ Tako tudi zaverženci po Jobovo kriče: „Zakaj si nas iz maternega telesa na svet pripravil?“ Zakaj si nas vstvaril, če nas nisi mislil zveličati, kakor bi bil lahko? Zakaj si nas odrešil, če si že naprej prevedil, da bomo po tolikanj zasluženja-polnem odrešenju le še tem hujše kaznovani? Zakaj si nas posvetil po sv. kerstu, če si vedel, da nam bodo vse te dobrote nakopavale le še tem hujše kazni?

O strašne besede, polne begokletstva! besede, kakoršne zamore le samo serce zaverženih izduhtati!

Vi prekleti! Bog vas ni stvaril za pekel, ampak le za nebesa, — pa nebes niste hotli; Bog vas je odrešil, da bi tem ložeje dosegli svoje zveličanje, — pa niste hotli! Koliko prilik in priložnosti koliko pridig, koliko svaril, koliko zgledov, koliko nagibov, koliko navdihovanj, koliko dobrih misel za pokoro, za kesanje, za pobožnost, za poboljšanje življenja sem ti pošiljal: „Kaj bi ti bil pač še več storiti zamogel?“ „Klical sem vas, pa ste se vstavljali in niste hotli priti“, zdaj pa hočete uzrok svojega pogubljenja name zver-niti, zdaj hočete meni podtikati, kakor bi jaz kriv bil vašega pogub-ljenja, hočete, da bi pravico vstavljal? O tega ne! Ker vas zdaj strahuje, n, ne delam vam nobene krivice, ampak vas plačujem, kakor ste si zaslužili.

2) Pa zopet slišim mermranje in godernjanje! Mermrajo namreč in godernjajo tisti, ki pravijo, da se jim krivica godi s tim, da morajo za časni dolg terpeti n e m i n l j i v e kazni.

Tem nasproti stopi sv. Albert Veliki, da bi se potegnil za božjo pravico. „Ali se niste za denar z menoj pogodili?“ Ali niste z Bogom storili pogodbe, da bote dobili za časni greh večno kazen, pa tudi za časno dobro delo prejeli plačilo večno? Da, to je pogodba, ki ste jo naredili z Bogom, da vam mora on po svoji pravičnosti nebesa v del dati, če dobro delate, in v dobrem do konca stanovitni ostanete: — da vas mora pa za vekomaj zavreči, če hudo delate, in v hudem, v grehah odmerjete. In tudi iz tega se razodeva božje usmiljenje in božja dobrot, da za sleherno, in tudi naj manjše dobro delo, za kozarec vode, ki ga iz ljubezni do njega bližnjemu podelimo, za vsak vinar, ki ga siromaku darujemo, in sploh za vsako reč, ki jo iz dobrega namena storimo, obeta posebno plačilo; ko med tem večnih kazen ne postavlja na vsak greh, ampak le na velike, smertne grehe. Če ste tedaj vse to vedeli, in se o tem z Bogom tudi tako pogodili: ali vam po tem takem mar Bog krivico dela, če se pogodbe derži, in ravna, kakor ste se popre ž njim za-

stopili in pobotali? „Doprinašati kak greh“, pravi sv. Bernardin je nekama nekakošna pogodba, po kateri se kupujejo peklenške muke za slabo, revno ceno časne slasti.“ Verh tega tudi deželna gosposka dela tako, kakor Bog. Ona določi čas kake kazni in ne gleda vselej na to, kako dolgo da je kaka hudobija terpela. Nekatere hudobije, ki so se dogodile le v enem samem trenutljeju, kakor poboji, požigi, se pokoré s tim, da človek pride v zapor ali ječo na vse žive dni. „Zaverženec“, pravi sv. Albert, „ne bo za svoj greh nikdar pokore delal, in zato tudi Bog nikdar ne bo spremenil svoje sodbe. Greh ostane vekomaj v ognju! in tako tudi kazen.“

Sklep.

Po tem takem je tedaj resnično: Bog nikomur ne dela krivice, ne v nebesih, ne na zemlji, ne v peklu. In če je temu res taka, je ravno tako tudi res, da je vse mermranje in godernjanje zoper Boga zares vselej strašen greh. Nič ne govorim danes od kazni, ktere, kakor Izraelce nekđaj, tudi kristjane še zdaj zadevajo zavoljo tega; eno pa le moram povedati v svojo žalost, da je namreč mermranje zoper Boga skoraj gotovo znamenje pogubljenja, in tako rekoč začetek pekla, v katerem večno godernjajo in mermrajo.

Danes je stal Bog na sodbi pred ljudmi; gorje pa, kader se bo moral človek vstopiti na božjo sodbo! Ne hodimo z Bogom v sodbo, ne mermrajmo zoper njega: Kar Bog stori, vse prav naredi! Amen.

Pridiga za svečnico.

(Zakaj sv. vera pri veliko kristjanih peša? gov. M. T.)

„Luč v razsvitljenje nevernikom.“
Luk. 2, 32.

Vvod.

Danes se po cerkvah sveče posvečujejo. Vsakemu katoliškemu kristjanu mora biti znano, da te sveče pomenjajo nadnatorno luč sv. vere, ki nam jo je Zveličar z nebes prinesel. Zato ga prerok Simeon prav imenuje: „Luč v razsvitljenje nevernikom.“ Za tega voljo sv. cerkev svojim otrokom dvojno svečo v roke daje: prvo pri sv. kerstu, in drugo na smertni postelji. S tem hoče reči, da naj njeni otroci v veri živé, in v veri umerjejo. Kakor je pa med svečami velik razloček, da so nekatere lahke, druge težje, nekatere večje, druge manjše, nekatere bolj svetlo, druge bolj temno goré;

tako je tudi sv. vera kristjanov različna. Vera preblažene Device Marije je vse skozi enako terdna in neomahljiva, in se ni dala ne v Betlehenskem hlevcu, ne na Kalvariji pod križem omajati, akoravno je svojega Božjega Sina v največem zaničevanju in zasramovanju videla. Bolj omahljiva je bila vera aposteljnov. Jeli so namreč nad njegovo Božjo natoro dvomiti, ko so ga videli vjetega, zvezanega, zaničevanega, ranjenega in umorjenega. Vera prvih kristjanov je bila sedaj bolj terdna, sedaj bolj omahljiva. Terdna je bila vera tistih, ki so bili pripravljeni, za Kristusa voljo dati kri in življenje; omahljiva pa je bila pri taci, ki so se že z na pol sežganimi rokami k malikom obernili in tako odpadli.

Kako je pa z vero pri sedanjih kristjanih? Oh, če gledamo na njen sad, vidimo, da vera čedalje bolj peša. Zakaj malo je ljubezni, silno malo je strahu božjega; malo je usmiljenja do ubozih, malo modrosti, malo zatajevanja, malo zmagovanja skušnjav, in sploh lahko rečemo, da neka nezmerna ljubezen do posvetih stvari se je polastila skoraj vseh serc.

Kaj bi bilo vendar krivo te mlačnosti v veri? Nek učenik pravi: Vzemi stekljeno svetilnico, ki je vsa z dimom, s prahom in z blatom namazana, in deni v njo prižgano svečo, le malo ti bo svetila. Enako mora luč sv. vere v kerščanskih sercih slaba in temna biti, ako je serce z dimom napuha, s prahom lakomnosti, in z blatom nečistosti umazano.

Kako da te trojne pregrehe v resnici sv. vero pri kristjanih slabijo, to bomo danes še na dalje nekoliko premišljevali.

Vse pa v večo čast Božjo in slavo-Marijino!

Razlaga.

1. Ako sv. Pavel v II. listu do Korinčanov pravi, da je sv. evangelije tistim zakrito, pri katerih je bog tega sveta, to je: hu doba njih um oslepil, da jim razsvitljenje evangelja ne sveti, velj to najprej od napuha. Zakaj kakor luč v zakajeni in sajasti svetilnici le slabo sveti, tako dim napuha nadnatorni luči sv. vere ne daje svetiti. Tu pa ne govorim od tistega napuha, ki se rad nad druge povzdiguje, vsakega svojega bližnjega graja in pod nič devlje, ki povsod po lastni hvali in časti hrepeni. Tu je govorjenje od tistega napuha, ki termoglavno pri svojih sodbah in sklepih ostaja, vse misli in dokaze družih svojeglavno od sebe odbija, in le svoje mnenja kot neoveržljive in nezmotljive resnice napihnjeno časti. To so zlasti tisti, ki so kako mestno šolo od znotraj videli, ali se po svetu semtertje preganjali, ki jim pa ni bilo mar, da bi bili v šolah slišane resnice do konca dognali, ne to, česar so med svetom hudobnega in spridenega videli, od pravega in dobrega razločili. Od tod prihaja, da taki, kader kakošne pridige ali pogovore od sv. vere slišijo, se k temu posmehujejo, in vse tiste za priproste ljudi

imajo, ki kaj takega verujejo, česar ne umejo. Tem pravi prerok Izaija: „Gorje vam, kateri ste modri v svojih očeh, in sami pri sebi razumni!“ to je: Gorje vam, ki pravo vero, resnico in čednost zametujete, in si po svojem spačenem nagnjenji vero in pravico kujete, kakoršna se vašemu spridenemu sercu prilega! Gorje pa v sv. pismu tolikanj pomenja, kakor večno pogubljenje. Zakaj toraj prerok tacim s pogubljenjem žuga? Zato, ker pri takem kristjannu, pri katerem se poslopje sv. vere v sercu razruši, kmali vse zidovje keršanske čednosti v razvaline razpade, in tako s časoma v zmote zajde in Boga in njegovo sv. vero taji.

Resnice sv. vere pa so previsoke, da bi jih človek z natorno lučjo svojega uma sprevidel. Le vzemi luč in nesi jo prav blizo svojih oči. Ako imaš zdrave oči, kolikor bližej jo neseš, toliko manj vidiš; glej dolgo časa s prostimi očmi v solnce, če boš to bliščavo zderžati zamogel. Ravno tako je s skrivnostmi sv. vere. Kolikor bolj jih preiskuješ, toliko manj jih umeš, in kolikor dle vanje greš, toliko bolj te njih svitloba oslepi. Zato govori ženin svoji nevesti v visoki pesni: „Oberni svoje oči od mene, ker one me nase vlečejo.“ V tem ženin svoji nevesti daje na znanje, da se zastonj trudi, ako hoče z očmi človeškega uma spoznati, kako lep da je nebeški ženin. Kaj je toraj v verskih resnicah storiti? Nič drugzega ne, kakor Božjemu razodenju in sv. cerkvi Kristusovi brez preiskav, kako in kaj in zakaj pokornemu biti. Zgled take pokorščine imamo danes nad Marijo. Ona pod postavo očiščevanja ni spadala, ker je od sv. Duha spočela in pred kakor po porodu neomadeževana devica ostala. Vendar pa ni premišljevala, če jej gre ta Mojzesova postava mar ali ne; če je zaujo dana ali ne, če jo bodo ljudje enako, kakor druge matere Izraeljske, za čisto ali nečisto imeli, tako da je iz pokorščine do postave še celo pred ljudmi hotla za nečisto veljati. Tu nam gre tedaj po njenem zgledu ravnati. Bogu in njegovim zapovedim moramo podvreči svoj um, in svoje misli po mislih tistih ravnati, ki so modrejši od nas, in reči: „Kamur ostrost mojega duha ne sega, tje so z veliko bolj bistrim svojim umom prederli sv. Hieronim, Ambrož, Avguštin, Gregor in drugi; te luči sv. cerkve so mi porok, da, ako grem za njimi, v temo ne morem zajti.“

Iz zgodob Kristusovega terpljenja nam je znano, da so ga Judje peljali k Pilatu in ga ondi mnogih krivic tožili. Pa Kristus Pilatu ni nobene besede odgovoril. Ravno tako je sopet pri Herodu na vse krive tožbe molčal. To Jezusovo molčanje pred Pilatom in pred Herodom je nekaj posebnega. In kaj je to, da on, ki je vsakega rad poslušal, in se ž njim razgovarjal, ki je celo s Farizeji, svojimi najhujšimi sovražniki, v dolge pogovore se spuščal, tu pa molči, da se deželni oblastnik sam temu čudi? Sv. Ciprijan pravi, „Kristus je Pilatovo in Herodovo domišljanje zaničeval, ker nista iz potrebe, ampak iz radovednosti od njega hotla imeti odgovora.“ Ta nauk velja vsem tistim modrijanom, ki vse hočejo vedeti in vse

Avriji M. L.

*sv. Avg.
zakaj in
namo
jti.
monta
rski
(ca p)*

zapopasti; verjamejo pa le tisto, kar s svojim plitvim umom zapopadejo. In tako se zgodi, da je napihnjena modrost tega sveta osramotena, ponižna priprosta pa povzdignjena, in se spolnujejo besede Kristusove: „Zahvalim te, Oče, Gospod nebes in zemlje! da si to skrili modrim in razumnim, in si razodel malim.“

2. Drugi zadržek, ki luč sv. vere v keršanskih sercih temni, je lakomnost. „Zakaj, kateri želé obogateti, padejo v skušnjavo in v zadržego hudičevo in v veliko nepridnih in škodljivih želj, ki človeka potopé v pogubljenje in končanje“, so besede sv. Pavla. Ozrимо se na Juda Iškarijota, kaj je bilo pri njem krivo, da je svojega mojstra in učenika velikim duhovnom izdal? Vprašam: Ali ni ta glasoviti hudobnež Kristusovih vsakdanjih čudežev videl? Ali ni že z družimi aposteljni vred sv. evangelija oznanoval, iz obsedenih hudobo izganjal, mesa in kervi svojega mojstra vžival? Vse to je delal in toraj vanj veroval. Kako pa, da je od vere odpadel, njegov izdajavec postal, in doprinesel največo hudobijo, ki je bila mogoča pod solncem, namreč umor Sinu Božjega? Na to nam odgovarja sv. Janez, ko v svojem evangeliji pravi: „Juda je bil tat, in je mošnjo imel, in nosil, kar je bilo vanjo verženo.“ Zakaj Jezus je s svojimi učenci od milošnje živel; Judež jo je nabiral, in je večkrat iz lakomnosti kaj od nje za se ukradel. Lakomnost ga je torej storila odpadnika od Kristusove vere in izdajavca Sinu človekovega, — Rimski cesar Julijan je kazal svoje mlade leta posebno lepe in bogate, dušne in telesne darove. Njegovo največe veselje je bilo, da se je z najmodrejšimi pečal, nesrečnim ljubeznjivo pomagal, in kakor sv. Gregor Naciancenski pripoveduje, da je nevednim celo sv. pismo razlagal. Ko je bil pa na cesarski sedež povzdignjen, odprisegel se je očitno sv. veri, malikom daroval, in kristjane s tolikim maščevanjem preganjal, da bi bil rad vse svoje sprednike v divjosti prekosil, keršansko ime vse povsod na zemlji zaterl, in da ga je Bog, kakor pravo sramoto človeštva, z ognjem z nebes pokončal. Kako pa je ta Julijan iz tako blage duše taka za pekel dozorela pošast postal? Poglejte, ko je še v Atenah šole izdelaval, bila je videti nad njim neka nezmerna ljubezen do bogastva, in želja po cesarstvu in po kroni. In ko mu je bil njegov brat Gal v tem nasprotnik, zvezal se je z vsemi vedeževavci in čarovniki, da so vse svoje moči in umetnosti napejali, da ga je spodrnil in cesarsko krono dosegel. Tako je iz velicij v čedalje večé hudobije zagazil, in na posled se v pogin pogreznil.

Ta nenasitljiva želja po časnem bogastvu pa je Judeža Iškarijota in Julijana ob vero pripravila. Ali ni torej očitno, da mora ravno ta želja po bogastvu tudi v keršanskih sercih vso luč svete vere otemniti, jo na zadnje popolnoma ugasiti? Zato pravi sv. Pavel Timoteju: „Korenina vsega hudega je lakomnost; nekteri, ki so po njej hrepeneli, so zašli od vere, in se zapletli v velike nadloge.“ Lakomnost, dobro si zapomnite, se vozi proti peklu s

*Pa ne misliti, da za nič tega ker nimam.
Ravno zaradi tega, ker po njej. postoj*

štirimi kolesi. Te so: Maloserčnost, nečlovečnost, pozabljivost na Boga in na smert. Dvoje konj je: Skopost in odertija, in voznik je: nenasitljivo imetje. Lakomnik ima dušo in telo, Boga in nebesa na prodaj. On ne pozna drugega gospoda, kakor denar; njegov bog je zlato tele. Tako lakomnost zatemni luč sv. vere.

3. Luč sv. vere poslednjič le slabo berli, in na zadnje popolnoma ugasne v sercu, ki v nesnagah nečistosti tiči. Verjemite, ljubi moji! ako le eni sami nečisti želji prostor dovoliš, že začne vera v tebi pojemati, kakor bi jej bila smertna rana zadana. Grešiš drugič, tretjič in četertič, je tvoja vera za dvakrat, trikrat in štirikrat slabeja. Ako ti pa ta hudobija v navado pride, odklenkal je tvoji veri mertvaški zvon. Od tod zapeljivcev navada, da pravijo: Saj to ni greh. Zato skušnja uči, da izmed grešnikov nihče poprej ob vero ne pride, kakor nečistniki. Poglejte Salomona in zgledujte se nad njim! Moder in pobožen, kakor je bil, ki je s tolikimi potratami v Jeruzalemu tempelj sezidal, da mu enakega ni bilo križem svet, nečistost ga je zmotila, da je malikovavec postal.

Vprašajte pa tudi v naših časih vse tiste, ki so za vse dobro kakor odreveneli, ki se za molitev, svarjenje, za pridige in nauke ne zmenijo, ki ne le, kakor ponočne ptice, noči iščejo, ki čez duhovne in čez vse cerkvene naprave zabavljajo, kaj je temu krivo? in nečistost, ki jim je na vsi vnANJI podobi brati, vam bo na to zadostiven odgovor. Tacih ljudi ne poboljšaš za noben denar več. Priča tega vam bodi nek mladeneč na Španskem, ki se je tej pregrehi vdal in se vsled tega seznanil z neko gospodično, s katero se je z mnogoterimi izgovori pogostoma shajal. Starši njeni od tega nekoliko zvedó pa hčer pošljejo v samostan, naj bi bila pred njegovim zapeljevanjem zavarovana. Pa kakor lev, ki se mu rop iz žrela izpuli, hiti mladeneč k samostanu, ogleda vse vrata, ki so do nje držale, in kmali so vitrihi za vse preskerbljeni, samo da bi jo ugrabil in odpeljal. Zmenjeno bilo je že tudi med njima, kdaj da bo po njo prišel, in odločena je bila za to nekega dneva polnočna ura. Ko gre že z vitrihi proti samostanu, vidi gredoč memo cerkve notri vso razsvitljeno. Iz radovednosti stopi v tempelj Božji, in tu vidi mertvaski oder na sredi cerkve, in pred altarjem menihe, ki so za merličem bilje prepevali. Tu se prederzne, da gre in nekega meniha vpraša, komu da te bilje veljajo. Ta mu reče: Za pokojnega Alfonza — in to je bilo njegovo ime. Tako vpraša drugega tretjega in četertega; pa vsak unu je dal enak odgovor. To bi bilo vendar imelo mladenča predramiti, da bi bil od svojega namena odstopil; pa nič manj, kakor to. Posmehovaje se jim, da za živim bilje opravljajo, gre iz cerkve in dalje svojo pot proti samostanu. Komaj iz cerkve stopi, prideta mu dva stekla psa naproti, in se vanj zapodita. Alfonz izdere svoj meč, in začne sekati po glavah: ali vse zastonj; raztergata ga v malo časa v drobne kosce. Njegovo vpitje pa je slišala, in to žalostno prigodbo, kolikor

je bilo pri mesečni svitlobi po noči mogoče, je videla una gospodičina pri oknu iz samostana. Kaj in kako se je pozneje z njo godilo, nam pisavec te prilogbe ne pripoveduje, zadosti pa je za nas to spričevanje, da nečista ljubezen ne pozna nobenega svarjenja in opominovanja več, da je gluha na vse prošnje, in se ne boji ne smerti, ne sodbe, ne pekla, zato, ker vanje ne — veruje. Tako zbríše nečistost iz serca vero v Boga, in konec tega je: „Kdor ne veruje, je že sojen.“

Sklep.

Da pa sojeni ne bomo, imejmo pred vsem drugim skerb, da pravo vero ohranimo. Ta luč, ki so nam jo pri sv. kerstu užgali, naj nam sveti vse dni, da po veri živimo, in v veri umerjemo. V tem posnemajmo Marijno ponižnost, Marijno zadovoljnost v uboštvu, in Marijno čistost, in te čednosti nam bodo svetile skozi teme sedanjega nejevernega časa tje, kjer je Bog sam svojim izvoljenim večna luč, večno solnce. Amen.

Pridiga za nedeljo Seksagesimo.

(Kaj je storiti pred pridigo, med pridigo in po pridigi? gov. J. A.)

„Ktero je pa v dobri zemlji, so tisti, kateri besedo slišijo in jo v dobrem in naj boljšem sercu ohranijo in sad obrodé v poterpljenji.“ Luk 8, 15.

V v o d.

Veliko se dandanešnji pridiguje, sadu pa je le malo viditi; vsako nedeljo in praznik se beseda Božja oznanuje po vseh keršanskih cerkvah, keršanski svet pa je zmeraj bolj hudoben! In zakaj to? Ker je le malo dobre zemlje; ker seme besede Božje večidel pade poleg pota, to je, med spačeni mladi svet, ali pa na skalo, to je, med oterpnjene in lahkomisljne ljudi; ali pa med ternje, to je, med mesene in poželjivosti vdane ljudi. Ako hočemo, da bo seme dober sad donášalo, mora imeti dobro zemljo; boljša ko je zemlja, boljši in večji bo tudi sad. Tako bo tudi beseda Božja lep sad rodila le pri tistih, ki imajo dobro, za resnico in pravo spoznanje vneto serce. — Pa tudi dobra zemlja sama na sebi dosti sadu obroditi ne more, ako se ne preorje, ne pripravi in tudi še potem, ko je že seme vsejano, ne čedi in oskerbuje. Ravno tako

pa mora tudi dobro serce na pridigo dobro se pripraviti in se tudi po pridigi še obdelovati, če hočemo dobrega sadu pričakati. Da bi tedaj v prihodnje Božjo besedo z večim pridom poslušali, hočem vam danes povedati

1. Kaj imamo pred pridigo,
2. Kaj med pridigo in
3. Kaj po pridigi storiti?

Bog daj, da bi posebno današnje besede na dobro zemljo padle!

Razlaga.

1. Kaj nam je storiti pred pridigo?

Ni zadosti, ljubi moji! da kdo le pridigo posluša, mora si jo tudi v serce vtisniti. Mi pridigarji imamo res dolžnost in oblast, besedo Božjo oznanovati. Pa ko bi mi še tako govorili, še tako opominjevali in prosili, ko bi na vso moč vpili; vendar bi sami do nobenega serca ne proderli, ko bi nek drug ne pomagal. Ali smo le kakor zvoneč zvon in bučeč bron, čigar glas le do vseh pride; tisti pa, ki tudi serca meči in presunja, tisti ima svojo prižnico v nebesih. Tako piše cerkve imeniten učenik, sv. Avguštín. Zraven pridigarja tedaj, ki ga v cerkvi vidite, je še drug neviden pridigar, namreč Bog. Ta vlada z eno roko jezik pridigarjev, z drugo pa serca vernih poslušavcev. Če nebeški pridigar teh besed, ki jih govorimo, vam v serca ne vtisne, prazno je vse naše pridigovanje. Vse, tudi naj lepše pridige vas ne bodo ganile, če Bog vaših serc ne omeči, če Bog z vami ne govori. Mi vas sicer z besedami učimo in opominjamo, pravi nadalje sv. Avguštín, če pa znotraj nobenega ni, ki bi vas razsvetljal, vse naše učenje je zastoj in brez prida!

Ako tedaj hočete in želite, ljubi moji, da bi besede božja pri vas obilen sad obrodila, morate vselej pred pridigo tolažnika sv. Duha za pomoč prositi, da bi vaše serca presunil in omečil, da bi vas razsvetljal in poterdil. Kakor je nekdanj na binkoštni praznik sv. Duh serca apostelnov razsvetljal in omečil, da so Jezusov nauk prav spoznali in po njem živeli, tako bo dobitljivi Gospod Bog tega dobrega Duha tudi dal vsem, ki ga prosijo. Mi sicer pred pridigo vsi skupaj molimo en Očenaš k časti sv. Duha za razsvitljenje in pomoč; vendar naj pa vsak že med potjo v cerkev in še posebej med tem, ko pridigar na prižnico gredó, sv. Duha prosi, da bi njegovo serce omečil in za razlagano resnico pripravno storil. Molite pa pred pridigo tudi za nas, da bi nas sv. Duh napolnil z nebeško modrostjo, s plamečo gorečnostjo, z neustrašeno serčnostjo; da bi nam take besede na jezik pokladal, s kterimi bi zamogli vaš um prepričati in vašo voljo k dobremu nagniti in vneti; da bi se ne balli vašega grajanja, pa tudi da bi ne iskali vaše hvale, ampak vašega zveličanja!

2. Kaj storiti med pridigo?

Če tedaj hočemo, da bo beseda Božja pri nas kaj sadu prinesla, moramo se s serčno molitevjo na pridigo pripraviti. Pa to še ni zadosti; treba je tudi, da smo med pridigo zbrani in pazljivi.

Tisti, ki med pridigo na kupčijo, na domače opravila, na rajtenge, na časni dobiček, ali pa celo na pregrešno veselje mislijo, tisti od pridige nimajo nič sadu pričakovati. In zakaj ne? Zato, ker Bog takim raztresenim poslušavcem svojo gnado odtegne, da se jih nobena beseda ne prime, ali če tudi ktera beseda v njih serce pride, pa na verhu ostane, da jo potem ptica, to je, hudobni tovarši, odnesó in pokončajo. To nam cerkveni učenik, sv. Krizostom v tem le zgledu razvidno stori. Jezi nas in nevoljni smo, pravi ta učenik, če komu kaj pripovedujemo, ta se pa zato še ne zmeni, ampak okoli sebe gleda, na kaj drugega misli, ali s kom drugim govori. Po pravici nas to vedenje jezi in mi se s tem zaničevane in razžaljene čutimo. Ravno taka se godi z besedo Božjo, nadaljuje sv. Krizostom. Kar vam oznanujemo, ni naša, ampak Božja beseda. Bog po našem nevrednem jeziku k vam govori, on vam po nas ukazuje oznanovati ne časnih novic, ampak naj imenitniše resnice, zadevajoče vaše večno zveličanje. Če ste pa pri tem raztreseni, če vaše oči sem ter tje švigajo, če vaše misli tu in tam letajo: ali ne bo tako obnašanje Boga žalilo, ali se ne bo zaničevanega čutil in zavoljo tega svojo gnado odrekel? —

In to hudobni duh le predobro ve. Da bi seme Božje besede nerodovitno storil, zato vas skuša med pridigo motiti in raztresovati. To ste že sami nad sebo lahko občutili. Včasih vas ravno med pridigo take misli nadlegujejo, katere vam sicer še na mar niso. Ko bi se vam tudi celi dan ne dremalo, med pridigo vas le zaspavec mori. Ravno med pridigo vas skušnjavec moti, da bi svojemu sosedu, svoji sosedu kaj povedali, da bi kaj pogledali, ali popravljali. In to vse hudobni duh zato dela, da bi vas od besede Božje odvernili, da bi ravno tiste besede preslišali, ki bi vas znale zdramiti in zbuditi iz pregrešnega spanja. „Ja, te misli in skušnjave, pravi sv. Ambrož, so tisti tiči, ki besedo Božjo takrat odnesó memo vaših ušes, kader ste raztreseni in nepazljivi.“

Kdor tedaj hoče Božjo besedo s pridom poslušati, mora pri celi pridigi pazljiv in zbran biti. Zakaj tistega ne morem pazljivega imenovati, ki le tu pa tam kako besedo vjame; ali pa ki to posluša, kar druge zadeva; med pridigo nikoli na se, ampak le na druge misli; ali pa, ki le kakošne prigodbe rad posluša, opominovanje k pokori in poboljšanju pa preslišuje, tako, da za njega veljajo besede sv. Paula: „Odvračajo svoje ušesa od resnice, obračajo pa jih k pravljicam.“ Kdor je zares pazljiv pri pridigi, pazi na vsako besedo; zakaj vsaka beseda zna tista biti, po kateri nas Bog kliče.

III. Kaj storiti po pridigi?

Tretjič je pa treba tudi to, kar smo pri pridigi slišali, večkrat premišljevatⁱ in svoje življenje po tem vravnovati. To se pravi: Mi ne smemo oznanjenih resnic in naukoy iz spomina spuščati; ampak jih moramo pri marsikteri priložnosti, posebno v prostih urah ali ob času skušnjave nazaj v spomin priklicevatⁱ, in po njih storiti, če hočemo, da bo beseda Božja tudi kaj sadu prinesla. „Kdor pa besedo Božjo pač posluša, pa po nji ne živi, podoben je možu, ki se v zerkalu ogleda, potem pa proč gre in hitro pozabi, kakošen je bil“, piše sv. Jakob. K preroku Ezehielu je Bog enkrat rekel: „Ti imaš pri svojem pridigovanju veliko poslušavcev. Oni govore med seboj: Pridite poslušajmo, kaj nam Gospod oznanuje. Pridejo kakor bi se celo ljudstvo bližalo. Vsedejo se in te poslušajo. Ali kaj? Oni poslušajo tvoje besede pa ne storé po njih. Ti si jim kakor godba in petje.“ Kakor takrat, če se nanagloma vojaška godba zasliši vsak svoje delo, jed ali igro popusti, da zraven hiti in posluša, potem se pa zopet k delu, k jedi ali igri spravi, kakor bi nič slišal ne bil: tako je večkrat tudi z besedo Božjo. Poslušajo še, ali potem se zopet v svoje časne homatije zamislijo. Da bi pa tudi po zaslišani besedi živeli, jim še mar ni.

Ne tako, ljubi moji! Beseda Božja je dušna jed. Kakor ni zadosti k telesnemu življenju, da bi le jed k sebi vzeli, pa bi je ne pregrizli, prežvekovali in v želodcu ne prekuhali, ravno tako tudi ni zadosti, da dušno jed, božjo besedo, le poslušamo; moramo jo tudi poznej premišljevatⁱ, v svojem sercu tako rekoč prekuhati, da nam bo služila v dušno življenje. (Sv. Gregor in sv. Ambrož.)

Naš božji učenik Jezus sam nas opominja, da naj božjo besedo premišljujemo, ko pravi: „Blagor jim, ki besedo božjo poslušajo in jo ohranijo.“ In zopet v današnjem evangelju govori, da beseda božja le pri tistih sad obrodi, ki jo v dobrem in naj boljšem sercu ohranijo. Kako pa jo bodo ohranili, če je večkrat ne premišlujejo?

Hočeš tedaj, keršanski poslušavec; od pridige in keršanskega nauka kaj prida imeti, moraš razlagane nauke in slišane opominovanja v prostem času, posebno ob nedeljah in praznikih popoldán premišljevatⁱ. Misli in reci sam pri sebi: Danes so pridigar govorili od tega greha, kteremu sem tudi jes podveržen; priporočevali so čednost, ktera tudi meni manjka; pokazali so, kako nespametna in neumna da je ta vraža ali napčna misel, ktero sem tudi jes do zdaj imel. Če hočem dober kristjan biti, moram se zanaprej po pridigarjevih naukih ravnati. Vsako jutro se hočemo na to spominjati, vsak dan storjene sklepe ponavljati in po njih živeti! Ko bi tako, ljubi moji! mislili in delali, o koliko sadu bi bilo že zaznati!

Sklep.

Slišali ste tedaj danes, ljubi moji! kaj nam je treba, če hočemo božjo besedo s pridom poslušati; kaj nam je storiti pred pri-

digo, med pridigo in po pridigi. Pred pridigo pošljimo kratko pa serčno molitev k sv. Duhu za razsvitljenje in pomoč; med pridigo bodimo zbrani in pazljivi; po pridigi premišljujmo večkrat dobljene nauke in živimo po njih. In če bomo tako delali, kmalo, kmalo se bo pokazal naših pridig obilniši sad. In da dozdam beseda božja pri nas sadu ni prinesla, je le zavoljo tega, ker se nismo po teh naukih ravnali. O koliko nedelj in praznikov ste se zastonj tukaj zbrali, pa da bi bilo vsaj zastonj! je rekel enkrat sv. Bazilij svojim poslušavcem. Koliko nedelj in praznikov ste se tukaj zbrali zastonj, brez prida, brez poboljšanja, brez spreobrnjenja! Pa da bi bilo vsaj zastonj! zakaj če se niste poboljšali, ste se s tem še pohujšali in pred Bogom še bolj zadolžili. Zakaj tolikokrat slišati, kaj nam je storiti, pa vendar ne storiti; tolikokrat slišati, kaj nam je opuščati, pa vendar ne opustiti, to je naj bolj žalostni stan keršanske duše, taka duša je v naj hujši nevarnosti večnega pogubljenja. Zatoraj, ljubi moji! storite, kakor ste danes slišali! Vaše serca bodo dobra zemlja, — božja beseda bode v tej dobri zemlji — v vaših sercih ostala in sad obrodila v poterpljenji! Amen.

Pridiga za ned. Kvinkvagesimo.

(Premišljevanje Kristusovega terpljenja; gov. J. A)

„Glejte! gremo v Jeruzalem in vse se bo dopolnilo, kar je pisano od Sinu človekovega po prerokih.“ Luk. 18, 31.

Vvod.

Danes je pustna nedelja. Svet se danes in prihodnja dva dni veseli, norce uganja in se tako rekoč te dni prav znositi hoče. In če bi se to pustno razveseljevanje pošteno in pametno godilo, naj bi že bilo; ali kaj, ker se ravno te dni naj več greha stori. Morebiti se celo leto nobeno nedeljo toliko greha ne stori, kakor ravno današnja nedeljo in pustne dni. —

Kaj pa mati katoliška cerkev k temu pravi? Ona sicer nedolžnega veselja te dni ne prepoveduje; vendar sama žaluje in svoje otroke na sv. post, na pokoro pripravlja. Kakor zadnje dve nedelji se tudi danes cerkev z modro ali plavo obleko odene in svoje otroke kliče z besedami današnjega evangelija: „Glejte, gremo v Jeruzalem.“ — Po kaj pa hočemo iti v Jeruzalem? Kaj pa bo tam posebnega?

Tam se bo vse zgodilo, kar je pisano od Sinu človekovega po prerokih. Izdan bo namreč nevernikom in bo zasramovan in bičan

in zapljuvan; in potem, ko ga bodo bičali ga bodo umorili in tretji dan bo od smerti vstal. —

S temi besedami nas cerkev vabi in opominja, da bi posebno zdaj postni čas terpljenje našega gospoda Jezusa Kristusa premissljevali; ker premissljevanje terpljenja Jezusovega

1. nas naj bolj priganja k pokori,
2. nas naj bolj brani pred grehom.

To naj bo zapopadek današnjega govorjenja.

Razlaga.

Čez dva dni se začne sv. postni čas, čas pokore. Cerkev nam to kaže, ker v sredo na pepelnico svojim vernim popela potrese na čelo in govori: „Spomni se o človek, da si prah, in da se boš zopet v prah premenil.“ S tem cerkev naznanja, da se je čas pokore začel, ker so v starih časih v raševnikih in s pepelom potreseni pokoro delali. Človek naj bi si pa tudi spomnil, da je vse posvetno minljivo in da bo moral pred ali poznej, vse zapustiti, ko bi se mu še tako dobro tukaj godilo; da vse mine, svet in njegovo poželjenje. —

Tako začne cerkev sv. postni čas. Naklada nam pa ta čas še druge težavne in pokorivne dela. Zapoveduje nam štiridesetdanski post, opominja nas, da se posvetnega hrupa zderžimo in da si tudi navadnega in dovoljenega veselja odrečemo. Da bi pa mogli vse te težavne reči z voljo in z veseljem dopolnovati, stavi nam ona posebno ta čas terpljenje našega gospoda Jezusa Kristusa pred oči: ker to nas naj bolj k pokori spodbada, pred grehom varuje in k dobremu naganja. — Zato nam že koj danes pred začetkom posta tisto evangelje brati veleva, v katerem Jezus svojim učencem svoje terpljenja prerokuje, ko jim pravi: „Glejte, gremo v Jeruzalem“ i. t. d. —

Da bi tedaj tudi mi terpljenje Jezusovo premissljevali, zato nas cerkev opominja in koj v začetku vabi, da bi Jezusa spremili v Jeruzalem, da bi tam po križevem potu za njim hodili, da bi tedaj križev pot molili; reče nam moliti žalostni del sv. roženkranca, svetuje in opominja nas pasijon ali terpljenje Jezusovo brati. — To pa vse zato, da bi si terpljenje Jezusovo k sercu vzeli da bi nas premissljevanje njegovega britkega terpljenja in njegove grenke smerti od greha odvrtačevalo in k pravi pokori priganjalo. — In to bo tudi premissljevanje Jezusovega terpljenja v nas storilo, če pomisljujemo:

a) Kdo je terpel, b) za koga je terpel, in c) koliko je terpel.

a) Tisti, ki je za nas terpel ni nobeden drug, kakor Jezus Kristus, Sin božji, ki je pa iz ljubezni do nas nebesa zapustil, našo revno človeško natoro na se vzel, da bi nas odrešil, ker kakor

samo Bog terpeti ne bi mogel; zato se pa tudi sam imenuje Sinu človekovega. —

b) Za koga je pa terpel? Za nas, za naše grehe; saj pravi naravnost sv. pismo: „Tako je Bog svet ljubil, da je svojega edिनorojenega Sina na svet poslal, da bi nobeden, ki vanj veruje, ne bil pogubljen.“ —

c) Koliko je terpel? Tega vsega našteti mi ni mogoče, ker vse tudi zapisano ni, kar je Jezus terpel in bo veliko še le sodni dan razodeto. — Vendar pa imamo njegovo strašno in britko terpljenje pred očmi, če sv. pasijon beremo ali poslušamo, če sv. križev pot ali žalostni del sv. roženkranca molimo. V teh molitvah vidimo in slišimo, kako je bil Jezus zavoljo nas od Judov zaveržen, od Judeža izdan, z verigami zvezan, kakor nedolžno jagnje v zaklanje peljan, pred Ana, Kajfa, Pilata in Heroda postavljen, od krivih prič tožen, bičan in zasramovan, v obraz pljuvan, slišimo in molimo, kako je bil s ternjem kronan, s pestjo vdarjen, s terstom tolčen, kako je bil svojih oblačil slečen, z žebli na križ pribit, med razbojniko štet, z žolcem in jesihom napojen in s sulico preboden — in veliko družega strašnega terpljenja.

Prašam vas zdaj, ljubi moji, kaj si mora vendar vsak veren kristjan misliti, če to terpljenje premišljuje? prav pobožno in iz serca?

Kaj družega si mora misliti kakor to:

Jezus toliko terpi in za koga? Za me nesrečnega grešnika, ki sem ga tolikokrat razžalil. — Iz ljubezni do mene terpi in jes iz ljubezni do njega nič storiti nočem, ja še celo z novimi grehi ga bičam in križam! Ali je mogoče, da more človek tako nehvaležen biti za tako dobroto? Tako in enako bi morali misliti, če bi mi res iz serca Jezusovo terpljenje premišljevali, če bi pazljivo in pobožno sv. križev pot in kervavi roženkranc molili. — Pa ravno zato, ker tega prav in iz serca ne premišljujemo, ne nehamo grešiti, ne nehamo Jezusa zmeraj na novo križati. Godi se nam, kakor učencem, od katerih današnje evangelje pravi, ko jim je Jezus svoje terpljenje napovedoval: „In oni niso tega nič umeli, in ta beseda jim je bila skrita in niso zastopili, kar je bilo rečeno.“ Tako je tudi veliko kristjanov, ki ne zastopijo dosti od Jezusovega terpljenja, ki ne molijo dostikrat ali pa nobenokrat križevega pota, ki roženkranc večkrat brez premisleka molijo. Zakaj ko bi mi večkrat resnobno in iz serca premišljevali Jezusovo terpljenje, vendar bi morali spoznati, da so naši grehi krivi tolikega terpljenja, da smo mi tisti judje in neverniki, ki Jezusa vlačijo, bičajo in križajo, vendar bi morali greh zapustiti in grešnim navadam se odpovedati! Ali tako nam je skrito in tudi mi ne zastopimo, kaj ima Jezusovo terpljenje v sebi. Morebiti se jezimo nad Judi, ki so Jezusa tako neusmiljeno terpinčili, sami pa ne nehamo z vedno novimi grehi ga v obraz tolči. Ko bi mi kakošno usmiljenje z Jezusom imeli,

vendar bi morali nehati ga z grehi žaliti. Zato pa še vedno grešimo, ker premalo Jezusovo terpljenje premisslujemo, ali pa brez premislika molimo. — Imeli smo doma lepe bukve križevega pota, v katerem je bilo prav lepo narisanih vseh 14 stacijonov. — Kazali in razlagali so nam večkrat te podobe in pravili, kako neusmiljeno so Judje z Jezusom ravnali. Nedolžne, otroške serca so se pri tem jeze vnele proti nečloveškim vojakom. Prišla je tudi včasih mala deklica, ki pa še ni v šolo hodila, ta križev pot gledat in poslušat. Enkrat se pa primeri, da dobi ta deklica križev pot sama v roke in kaj stori?

Od jeze in žalosti, nedolžna, se ve da tudi še nespametna deklica vsem Judom in tistim, ki so Jezusa križali, obraze razpraska in razterga. Se ve, da je pri tem tudi lepe podobe pokončala in tako cele bukve poškodovala!

Glejte, ljubi moji, kaj pri nedolžni, nespametni deklici premissljevanje križevega pota stori? Da od notranje žalosti neusmiljenim judom obraze razpraska! Kaj naj pa pri nas premissljevanje križevega pota in terpljenja Jezusovega stori? Ali ne bomo tudi mi nevoljni nad nečloveškimi grozovitnostmi hlapcev? Ali se nam ne bo Jezus smilil? Ali bomo pa mi mar le nad Judi se jezili, mi, katerim pamet pravi in ktere vera uči, da smo mi tisti judje? Ali ne bomo proti sebi divjali, kakor ta deklica proti Judom?

Sklep.

Če tedaj molimo žalostni roženkranc, kaj bomo mislili pri besedah: „Kteri je za nas kervavi pot potil“ i. t. d.

Če tedaj molimo križev pot, kaj bomo mislili pri 1. 2. 3. stacijonu i. t. d. —

In če si res to k sercu vzamemo, kaj pravite, ali bomo še stari grešniki? Ali bomo še grehe doprinašati? Gotovo ne. Ali ne vidite tedaj, kako koristno je premissljevanje Kristusovega terpljenja. Če ga resnično premisslujemo, ne bo drugač, da bomo greh popustili in z voljo pokoro za grehe delali. — Ali nima tedaj cerkev prav, če nas že danes koj pred začetkom svetega posta opominja, da naj ta čas terpljenje Jezusa premisslujemo? Gotovo prav, ker to nas odvrča od greha in naganja k pokori. Kristusovo terpljenje lahko vsak premissluje, tudi tisti, ki brati ne zna. Zakaj križani Jezus je po besedah sv. Bernarda, tista učena knjiga, v kateri se človek prave učenosti nauči. Če tudi brati ne znaš, pa poglej križev pot in če imaš le kaj keršanskega duha, lahko boš spoznal, da med Judi, ki Jezusa terpinčijo, si tudi ti, in je vsak izmed nas!

Radi in pogostoma tedaj ljubi moji, molite križev pot, žalostni del sv. roženkranca, berite tuli ob nedeljah iz evangeljskih bukev sv. pasijon. In če bote res to s premislikom storili, potem

bote sveti postni čas res prav obernili, da nam bo v zveličanje, Bogu pa v čast; varovali se bote grehov in delali veliko dobrega. Amen.

Pridiga za I. postno nedeljo.

(Zakaj se postimo? gov. F. K.)

„In ko se je Jezus štirideset dni in štirideset noči postil, je bil potem lačen.“
Mat. 4, 2.

Vvod.

Minuli so dnevi razuzdanega pusta, in začel se nam je sveti postni čas. Na pepelnico nam sveta cerkev čelo s pepelom posiplje, in govori pri tem tiste pomenjive besede: „Spomni se, o človek! da prah si, in v prah se boš povernil“. S tim nas prav resnobno opominja, naj skerbimo — ne toliko za umerljivo telo — ampak tem bolj za neumerjočo dušo. In današnji dan nam spet prav goreče priporoča skerbeti za zveličanje z besedo Pavlovo rekoč: „Kakor pomagavei (kakor Kristusovi namestniki in sodelavci božji pri delu vašega zveličanja) vas opominjamo, da gnade božje nepridoma ne prejmljete (da niste zastonj kristjani, in da tudi zastonj ne prejmljete dalje gnade, s katero vas hoče Bog utrditi pri začetem delu. Zastonj po nauku sv. Anzelma gnado prejmlje tisti, ki jo v sebi pusti nedelavno, in ž njo ne doprinaša dobrih del.) Govori namreč Bog po preroku Izaiju: „Ob prijetnem času sem te uslišal, in v dan zveličanja sem ti pomagal.“ Gnadepolni čas je čas keršanstva, tedaj čas našega življenja. Katoliška cerkev s tem časom meni posebno postni čas, ki je posvečen spominu naj viših skrivnost, in bi nas mogel pred vsem k pokori nagniti in k poboljšanju: „Glejta zdaj je prijetni čas; glejta, zdaj je dan zveličanja“, zdaj je tisti čas, od kterege prerok govori; obernite si ga vendar v svoj prid. Tako nas sv. cerkev, naša skerbna mati, sklicuje na delo našega zveličanja. Iz tega pa že lahko nekoliko posnamete, zakaj nam sv. cerkev post naklada o tem sv. času? zakaj nam veva postiti se po Jezusovem zgledu, ki se je postil štirideset dni in štirideset noči? Ker se pa post našim počutkom nič kaj ne prilega, naj vam naštejemo danes še nektere nagibe, kateri nas nagibljejo, zvesto spolnovati postno zapoved, ali z drugo besedo: naj vam odgovorim na vprašanje: zakaj ali po čemu se postimo? Poslušajte!

Razlaga.

Bilo je pepelnično sredo o poldne. V nekem mestu v veliki gostivnici so zbirali se ljudje na obedovanje. Ni terpelo dolgo in hiša je bila napolnjena. Jedli so vse križem in navprek mesne jedi. V nek kot se je bil stisnil tudi kmetič, ki je po nekem opravilu v mesto prišel. Ko vidi, da skorej vsi gostje le mesne jedi uživajo, bil je nekama osupnjen, in sam ni vedel, kaj bi storil. Na zadnje mu vendar le na misel pridejo njegov fajmošter, kateri bi ga nikakor ne bili pohvalili, in njegova poštena žena, ktera bi ga bila do dobrega obrala, ko bi bila zvedla, da je mersil o zapovedanem postu. Vedel je pa, da mu obadva res dobro želita, torej se premaga, in si naroči postnih jedi, dasiravno ga drugi gostje po strani pogledujejo in se mu posmehujejo. Zdaj stopi v hišo še znan zdravnik, gleda okrog sebe, ali bi tudi on še kak prostor in kaj kosila dobil, in ko zagleda, da ravno pri mizi ne dalječ od kmetiča je še prazen prostor, se tje vsede, in si kosilo naroči. Bil pa je zdravnik pošten mož in priden kristjan, in zvest sin svoje matere katoliške cerkve. Naročil si je tedaj postnih jedi. Ko jedi dobi, opravi svojo molitev, se prekriža in já. Pri tisti mizi pa je sedel nek pisar in dva tergovca. Ko tedaj ti mesojedei vidijo, da zdravnik živa le postne jedi, oglasil se je pisar in mu rekel

Pisar: Čudno se mi vidi, gospod zdravnik! da se vi, ki ste učen gospod, in v drugem vsega poštovanja vreden mož, silite z neslanimi postnimi jedmi, ko imate vendar le tukaj okusnih mesnih na ponudbo in izbero.

In tergovca pristavita: Res, tudi nama se to čudno vidi!

Zdravnik pa pravi: Gospodje! ne zamerite mi, da vam resnico povem kar iz oči v oči. Mirno sem se vsedel za mizo, pobleвно uživam svojo jed, in nikomur izmed vas nisem očital, da o zapovedanem postu uživате mesne jedi; torej bi bil smel pričakovati, da tudi meni nobeden zmed vas mojih postnih jedi oponašal ne bo. Ker se je pa to vendar le zgodilo, naj vam tudi povem, zakaj tako ravnam in ne drugač: Katoljšk kristjan sem, in kar katoljšk kristjan spoštujem svojo mater katoljško cerkev. Sv. cerkev pa mi veleva, postiti se o zapovedanih postih, in jaz jo ubogam kot veren sin svojo dobro mater.

Na to se pa vsi trije oglasijo z enim glasom in pravijo: Tudi mi smo katoljški kristjani, in spoštujemo svojo cerkev; toda cerkev bi nam ne smela tako samovoljno in kar tje v en dan posta nakladati. Radi bi vedeli, kaj bi nam nek pomagalo, če bi se postili!?

Zdravnik odgovori: Sv. cerkev ima od Kristusa samega oblast nam zapovedi dajati: „Kakor je mene moj Oče poslal, tudi jaz vas pošiljam.“ — „Kdor vas posluša, mene posluša“, rekel je

Jezus svoji cerkvi, in apostelnjnom in vsem namestnikom. Cerkvena zapoved po tem takem ravno tako velja, kakor božja zapoved. Da bi nam pa sveta cerkev kar samovoljno nalagala kako zapoved, ni res; ampak ima vselej svoje predobrotne namene, kadekoli nam daje kako zapoved. Dovolite mi, da vam kratko razložim namene, iz katerih nam cerkev veleva se postiti. Te namene nam sv. cerkev sama prav kratko pa jedernato na znanje daje v predglasju svete maše o postnem času: Ondi poje: „Qui corporali jejunio vitia comprimis, mentem elevas, virtutem largiris et praemia.“ Zares vredno je in pravično, spodobno in zveličavno, da vedno in povsod zahvalujemo tebe, sveti Gospod, vsemogočni Oče, večni Bog! ki s telesnim postom pregrehe zatiraš (krotiš), duha povzdiguješ, moč (čednost) deliš in plačilo.

S postom se tedaj 1. naj poprej pregreha vstavlja in zatira, pa tudi pokoro delamo za svoje grehe.

a) Pregreha se vstavlja in zatira, ker post hudo nagnenje in grešno poželjenje v nas kroti. Hudo nagnjenje in grešno poželjenje je podobno ognju v peči ali na ognjišču. Več derv ko na ogenj devlješ, hujše bo gorelo; in bolj ko človek streže svojemu poželjivemu telesu, in bolj ko ga redi z jedjo in pijačo, močnejše bo hudo nagnjenje in poželjenje. Hudo nagnjenje in grešno poželjenje je podobno mlademu konju, kateri vedno dosti ovsu dobiva, dela pa malo. Spočitega in spitanege konja je težko berzdati; ravno tako težko ali pa še težeje je krotiti z dobro jedjo in pijačo razvajeno telo. Post pa hudo nagnjenje kroti, hudo poželjenje gasi in pregrehi pot zavira. —

S postom pa tudi b) pokoro delamo za storjene grehe. „Ako hočeš kristjan biti“, govori sv. Ambrož, „moreš storiti, kar je Kristus storil. Bil je brez greha, in vendar se je postil 40 dni in 40 noči; in ti, ki grešiš, bi štiridesetdanskega posta ne deržal?“ Kako potreben in koristen da je post slehernemu grešniku oznanil je Bog sam Judom po preroku Joelu rekoč: „Spreobrnite se k meni iz vsega svojega serca, s postom, jokom in žalevanjem. — Trobite z trobento na Sionu, in napovedujte post. — Tedaj se bo Gospod za svojo deželo vnel, in bo svojemu ljudstvu prizanesel.“ Tudi Ninivljanom je Bog pregledal njih pregrehe in jim kazen prizanesel, ktera jim je bila že napovedana, ker so v Boga verovati začeli, si post napovedali in se oistro pokorili.

Post na dalje 2. kviško dviguje našega duha, ter nas pripravne stori za molitev in premišljevanje svetih reči. Skušnja uči, da se vse bolj pridno učé tisti šolarji, katerian starši ne pišiljajo preobilno denarja ali drugih reči, ampak jim dajejo le toliko, kolikor jim je neobhodno potrebno, da življenje ohranijo; nasproti pa le radi učenje v nemar puščajo tisti, kateri imajo denarja preobilno in drugih reči. Tudi vemo vsak sam po sebi, da na tešče vse lagleje

molimo, kakor po obedu: sosebno pa za kako resnobno premišljevanje človek po obedu nikoli ni tako pripravljen, kakor pa dokler je želodec še prazen. In če odpremo bukve sv. pisma, in beremo, kar se ondi dopoveduje od preroka Daniela, kolika modrost da ga je navdajala, in kako jasno da je gledal celo v daljne čase, pregledujemo pa ob enem njegovo življenje, prepričali se bomo, da si je vse te nenavadne dari zaslužil s svojim zmernim in treznim ter bogoljubnim življenjem. Ravno tako je sv. Antona puščavnika ime slovelo tako močno, da so ga celo neverniki spoštovali in krivoverci. Iz daljne puščave je prišel pričat pravo vero škofa Atanazija. Celo mogočni cesar Konstantin mu je prijazno dopisoval, in ga vprašal za svet v imenitnih rečeh. In vsa ta modrost in vse to razsvitljenje si je sv. Anton zaslužil s svojim postom, s svojim ojstrim spokornim življenjem. Enako je post in zatajevanje samega sebe sv. Hieronimu zbistrilo glavo, da je tako jasno in tako bistroumno razlagal celo naj bolj skrivnostne izreke sv. pisma. In naj prebiramo življenje tega ali unega svetnika, najdemo v njem poterjeno resnico, da je tem več gorečnost imel za molitev in bil tem bolj razsvitljen v božjih rečeh, tem spokorniši in ojstrejši ko je živel.

Post nam 3. tudi moč daje zoper skušnjave in je rodovitno seme vseh čednost.

Post nas a) močne stori v skušnjava h. Kaj je Samsonu dajalo toliko neznano moč nad sovražniki njegovimi in njegovega naroda? Njegovo zmerno in trezno življenje. — Kaj je Judito oserčilo, da je ona, slabotna žena, si upala glavo odsekati grozovitemu Holofernu? Molila je in se vsak dan postila, nam pove sv. pismo. — Kristus sam je skušnjavca premagal po tem, ko se je postil 40 dni in 40 noči. — Tudi mi imamo vedno vojsko z vidnimi in nevidnimi sovražniki. Zalezujejo nas neprenehoma hudi duh, zapeljivi svet in naše lastno poželjivo meso. Vojščak pa, preden gre na vojsko, se pridno vadi in uri v orožju. Neskušenega in neizurjenega vojščaka bi zvitni sovražnik hitro premagal. Tudi mi se s postom vadimo in pripravljamo za duhovno vojsko. Post nam je močno orožje zoper vse naše dušne sovražnike.

Post nam je pa tudi b) rodovitno seme vseh čednost kakor nam spričuje sv. Bazilij, ki pravi: „V postu imamo rodovitno seme vsake čednosti.“ Post nas tako rekoč odterga od posvetnih reči in nas k Bogu povzdiguje; nas vnema za ljubezu božjo in ljubezen do bližnjega, in nas pripravne dela, da natančno spolnujemo dolžnosti svojega stanu. Mehkužno življenje pa človeka nepripravnega dela za dobro. Ojstro spokorno življenje je sv. Janeza Kerstnika pripravnega storilo, neprestrašeno oznanovati resnico, dasiravno mu je šlo za glavo. Mehkužni Herod pa je resnico spoznal, pa se jej je vendar le vstavljal.

Post nam daje 4. tudi plačilo, ter plačilo za telo in za dušo. —

a) Za telo, zdravje in dolgo življenje, kar nam spričuje življenje prvih ljudi, ki so zmerno živili se s priprosto hrano, in živeli po več sto let, pa tudi življenje svetih puščavnikov, ki so ob vodi in suhem kruhu ali kakem sočivju včakali visoko starost; sv. Hilarijon postavim je živel čez 80 let, sv. Pavel puščavnik 113 let.

b) Za dušo pa nam je lepo plačilo že to, da v čednostih rastemo, lepo mirno med seboj živimo, križe in težave poterpežljivo prenašamo, in si s postom nebesa služimo ravno kakor z molitvijo in vbogajmedajanjem. Elija se je postil, in bil v ognjenem vozu v nebesa odpeljan. Post bo tudi naši duši perutnice dal, da se bo po smerti telesa dvignila gori v nebesa.

Tako je zdravnik govoril v gostivnici; kmetič pa zvesto na uho vlekkel vse njegove besede. Ko vidi kako goreče da se zdravnik poteguje za sv. cerkev, vzame si tudi on serce, in pravi: Naš gospod fajmošter so nam lansko leto I. postno nedeljo ravno to povedali, kar so zdaj gospod zdravnik dopovedovali. Na zadnje so pa tako-le sklenili:

Sklep.

Neka skerbna mati je rekla svojega dne svojim otrokom: Otročiči moji! jutro je obletnica in spomin tistega dne, o katerem so nam umerli pokojni oče; ne bom vam zjutraj nič kosila skuhala; tešč pojdemo v cerkev k sv. maši, molit za očeta. Pa tudi o pol dne bom napravila le majhno južino; kar bomo s postom privarovali, dali bomo vbogajme iz tega namena, da bi bile v prid očetovi duši, če še kaj potrebuje. Kaj ne, da bi bili otroci res hudobni in silno nevhvaležni, ko bi ne vbogali skerbne matere? Glejte! skerbna mati je tudi nam sv. katolijska cerkev, in prelepo skerbi za naš časni blagor in našo večno srečo. O petkih obhaja spomin smerti svojega ženina, in nam veleva zderžati se mesnih jedi, da nikoli ne pozabimo neprecenljive dobrote našega odrešenja. O štiridesetdanskem postu nam veleva postiti se v spomin Jezusovega posta in da se prav pripravljamo za prejemanje ss. zakramentov. O kvaternih postih namenja, da bi si s postom in molitvijo sprosil dobrih duhovnih pastirjev. Z adventnimi posti in posti pred dnem velikih praznikov nas želi lepo pripravljati za vredno praznovanje praznikov. Z vsem, karkoli stori, sv. cerkev le za našo srečo skerbi. Vbogajmo jo radi, kakor pridni otročiči radi vbogajo svojo dobro skerbno mater, in spolnilo se bo tudi nad nami, kar Bog dobrim otrokom obeta v četerti zapovedi rekoč: „Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji.“ Amen.

Pridiga za II. postno nedeljo.

(Homilija; gov. J. G.)

„Tisti čas vzame Jezus seboj Petra in Jakoba in Janeza njegovega brata in jih pelje sam na visoko goro, in se je spremenil pred njimi.“ Mat. 17, 1.

Vvod.

Danes praznujemo drugo postno nedeljo, in ker smo včeraj končali prve kvatre letošnjega cerkvenega leta, tudi nismo pozabili v spomin vzeti rajnih farmanov, ki unstran groba morebiti v vicah naše pomoči potrebujejo in pričakujejo. Danes je začetek druge četrti cerkvenega leta, ki bo gotovo tudi marsiktereга iz med nas ločila od njegovih bratov in sester ter ga spremila v hladno zemljo. Prav za prav bi mogel danes o srečni smerti govoriti, ki človeka preseli v neznano večnost, v nebesa ali pekel ali vice. Bog daj, da bi nas vse srečna smert preselila v sv. nebesa! Vesel sem za tega del, da nam ravno besede današnjega evangelija pripovedujejo, kako se je Jezus Kristus na gori Tabor spremenil ter nas tudi podučujejo, kako se moramo k srečni smerti pripravljati, da pojdemo po smerti v sv. nebesa. Gotovo, ljubi keršanski poslušavci moji, srečno bomo umerli, ako nikdar ne pozabimo besed sv. Pavla, ki nas opominja, nikar tega iskati, kar je na zemlji, temuč za to skerbeti, kar je v nebesih. Ravno to nas pa uči spremenjenje Kristusovo v današnjem sv. evangelju:

1. Spremenjenje Kristusovo nas uči, ne tega iskati, kar je na zemlji.

2. Spremenjenje Kristusovo nas uči, tega iskati, kar je v nebesih. O tem hočem danes govoriti; poslušajte!

Razlaga.

a) „Tisti čas vzame Jezus seboj Petra in Jakoba in Janeza njegovega brata in jih pelje same na visoko goro, in se je spremenil pred njimi.“ Jezus je imel že veliko učencev, pa iz med teh veliko učencev si je 12 aposteljnov izvolil; pa izmed veliko učencev in iz med dvanajstih aposteljnov si je le tri izbral, katerim je bilo dovoljeno gledati in občudovati skrivnost njegovega spremenjenja. Ti trije so bili Peter, Jakob pa Janez. To je da so bili ti trije, kakor terdi sv. Krizostom, bolj serčni in vneti za božjo reč kakor drugi: vendar je po besedah sv. Tomaža s takim ravnanjem Jezus hotel pokazati,

da jih je nekaj poklicanih za višo stopinjo nebeškega veselja in za obilnejšo mero milosti božje. Vsaj tega nas ta prigodba prepriča, da ne sme nobeden človek od Boga izvanredne milosti pričakovati — večih gnad pričakovati, kakor ki so mu potrebne. — Bog jih pokliče za bolj obilne gnade in za bolj imenitne namene le toliko, kolikor jih je treba in le tiste, kateri so bolj vredni. Drugi učenci so bili tudi dobri učenci; dasiravno niso vidili Kristusovega spremenjenja; mi moramo biti dobri kristjani, dasiravno nam Bog ne daje nebeških prikazni gledati.

Peter, Jakob in Janez so danes pri Jezusu na gori Tabor in ravno ti trije bodo ž njim šli na Oljsko goro; danes gledajo veselje svojega nebeškega mojstra; veliki četrtek bodo ravno ti trije možje gledali njegove težave na oljski gori. Gotova resnica je, poslušavci moji, da dvojnih nebes, ene na tem svetu in ene na drugem svetu Bog človeku ne da. Po ternjevem, ojštem potu mora človek hoditi v nebeško kraljestvo. Posvetne veselice nam ne delajo ceste v nebeško veselje. Zaničujemo za tega del posvetno blago, zaničujemo telesno veselje, da ne zgubimo nebeških zakladov pa večnega veselja. Kdor se hoče deležnega storiti spremenjenega Kristusa, mora tudi z Jezusom vred piti iz keliha njegovega grenkega terpljenja.

Ko se je Jezus hotel pred svojimi učenci spremeniti, peljal jih je na goro; ne v dolini tedaj, temuč na samem, na visoki gori se je Jezus hotel z nebeško svitlobo obdati. Gora, višava, kjer zdaj naš Odrašenik v čisti svitlobi ob desnici svojega Očeta kraljuje, so sv. nebesa; zemlja kjer mi stanujemo, je nizka dolina, je solzni dol. Zakaj se vendar naše duše enomer obračajo le proti zemlji, kjer nimamo stanovitne domačije? Zakaj vendar ne hrepenimo bolj po nebesih, ki so naša prava domovina? Živali hodijo po štirih nogah in obračajo svoje gobce proti zemlji, ker so samo za zemljo vstvarjene; človek pa nosi svoje medočje proti nebu obrnjeno, za to, da bi ne obešal svojih želj na posvetne reči, temuč da bi svoje misli k nebeškim željam povzdigoval.

b) „In Jezus se je spremenil pred njimi“, njegov obraz se je svetil kakor solnce in njegovo oblačilo je bilo belo ko sneg.“ „Jezus se je spremenil“, to se pravi, da je on pustil nekaj tiste svitlobe okoli sebe sijati, ki jo ima v nebesih, in katero je pred vselej zakrival. Ker je bil Jezus Bog in človek skupaj v eni osebi ali osebi in ker je po besedah sv. Pavla vse božanstvo tudi v njegovem telesu stanovalo; bila bi se svitloba božjega bitja na njegovi duši tudi človeškim očesom vidno svetila, in to svitlobo tudi njegovem životu dajala, ko bi ne bila njegova vsegamogočnost skrivno in čudno te svitlobe na njegovem životu pogasnila in skrila. Ko bi Jezus ne bil sam seboj čudeža delal, bil bi se bil zmirom tako svetil, kakor na gori Tabor, kjer se je spremenil, in bi bil pred očmi vseh ljudi kakor Bog hodil in ne kakor človek. Pa on je hotel kakor človek živeti, zato da je

bilo ljudem mogoče zasramovati ga in zaničevati, bičati in vmoriti. Čast, slavo, zveličanje svoje božje nature je v svoji peršoni ali osebi na stran položil, da je mogel za nas zaničevanje, krivice, lakoto in žejo terpeti pa v smertnih bolečinah svoje življenje dokončati. Glejte, kristjani moji, kako se je malo anal in pečal — naš Gospod za posvetne reči, ki jih ljudje tako serčno ljubijo! Ali smo mi modri, kader ne delamo kakor on?

Resnično, resnično morajo vse posvetne reči, brez cene, brez vrednosti, brez veljave biti, ker že Sin božji nič maral ni za nje in tako malo na nje porajtal. Oh ko bi mi vsak dan premišljevali, kako nestanovitno, spremenljivo, težavno je vse, kar nam ta svet dobrega obeta in daje; gotovo mi bi s Salomonom vred rekli: „Nečimernost, nečimernost! vse ni družega kakor nečimernost in težava duha.“

c) „In glej! prikazala sta se Mozes in Elija in sta ž njim govorila.“ Ta dva moža se nista prikazala brez skrivnega pomena z unega sveta; zakaj Mojzes pomenja zapoved starega zakona, ki je bila dana zavoljo Kristusa; Elija pa pomenja vse preroke, ki so od Kristusa prerokovali. Oba sta te tri može očitno prepričala, da je Jezus pravi Mesija, od ktereга so preroki in Mojzes tolikokrat govorili. Mojzes in Elija sta z Jezusom govorila; pa od česa? V današnjem evangeliju nam sv. Matevž ne pove kaj sta govorila ž njim? To nam pa razodeva sv. Lukež, ki pravi, da so se pogovarjali od Mesijevega terpljenja in smerti, ki ga je v Jeruzalemu čakala. To, kristjani moji, dobro premislite da Kristus med svojim velikim veseljem ni pozabil terpljenja, ki ga čaka, da bi ja nobenega trenutka svojega življenja ne zamudil in pokazal, kako da zaničuje posvetne reči. V naj slajšo uro svojega življenja je spomin svojega grenkega terpljenja in strašne smerti pomešal. Tako bi tudi mi ne smeli v sredi svojega veselja pozabiti slednje ure. Ta spomin bi nas obvaroval vsakega greha pri veseljah; ta spomin bi nas obvaroval nesrečne smerti; ta spomin bi storil, da bi se nam zemlja s svojim blagom pristudila, da bi skerbili za to, kar je zgoraj in ne za to, kar je na zemlji.

2. Keršanski poslušavci moji! zberite še enkrat vse svoje misli in poslušajte, kako nam Kristusovo spremenjenje kaže nebeško veselje in pot v nebesa.

a) „Peter pa je spregovoril in rekel: Jezus Gospod! tukaj je dobro biti; ako hočeš, naredimo tukaj tri šotore, tebi enega, Mojzesu enega in Eliju enega.“ Peter vidi majhno žarjo nebeške svetlobe na Jezusu, ne vidi več, kakor samo dva svetnika pred sebo, še na pragu nebeškega veselja ni bil in vendar je ves od veselja prevzet, pozabi na ves svet ter ne želi še kdaj nazaj iti. „Tukaj je dobro biti“ zakliče on proti svojemu nebeškemu mojstru. Ker je tedaj sam pogled v Jezusovo nebeško spremenjeno telo sv. Petra tako

prevzel, da je bil skorej v uni svet zamaknjen, moj Bog! kakošno in kako obilno bo še le tisto veselje, ki ga je Bog svojim izvoljenim pripravil? Ljube keršanske duše moje! v kakošno morje veselja bi bili mi vtopljeni, ko bi nam bilo pripuščeno gledati ne samo spremenjenega Jezusa, kakor sv. Peter, temuč vso njegovo nebeško svetlobo; ko bi nam bilo pripuščeno gledati ne samo sv. Mojzesa in Elija, temuč vse trume angeljev in svetnikov, katerih duše so bolj čiste, kakor jasna solnčna svetloba. Kdaj bo vendar tista srečna ura prišla? Kdo bi ne zdihoval vsak dan po njej? Kdo bi ne dal rad slovo bornim bogatijam tega sveta, kdo bi vezal svojega serca na grenke posvetne sladkosti, kdo bi še hodil za žalostnim veseljem, ki nam ga ponuja ta solzna dolina? Posvetno veselje je minljivo kakor ta svet; veselje nebeško je stanovitno, je večno kakor Bog sam, zakaj Bog je studenec vsega veselja, ki iz njega izvira ter se razliva čez njegove zveličane duhove. Pozemeljsko blago, posvetno premoženje se more pogrešati, se more tudi brez njega živeti; saj na slednjo uro bomo morali vse zapustiti; nebeško blago, nebeško premoženje, namreč dobra vest in dobro djanje je pa tako potrebno za življenje duše, kakor zrak za življenje telesa. Kdor takrat, kader bo zapustil posvetno blago, ne bo imel nebeškega premoženja pri sebi za brašnjo in popotnico, tega duša bo na poti proti večnosti lakota in žeje umerla, zakaj nobena druga duša, noben angelj in Bog sam je ne bo mogel večne smerti rešiti, ker božja neskončna pravica sama sebi ne more na škodo delati, sicer bi se v krivico spremenila.

b) „Ko je Peter še govoril, glej! jih je svitel oblak obsenčil, in glej! glas iz oblaka rekoč: Ta je moj ljubeznjiv Sin, ki imam nad njim dopadnje; njega poslušajte.“ Kristusovo spremenjenje obudi v našem sercu željo po nebesih; nam pa tudi pot proti nebesom kaže. Pot proti nebesom je Jezus Kristus sam, zakaj njegove besede ne legajo, ki pravijo: „Jaz sem pot, resnica in življenje.“ In da po Jezusu Kristusu vsi zamoremo zveličanje doseči, zagotavlja nas sam nebeški Oče, ktereга glas so slišali Peter, Janez in Jakob, ko je iz oblaka govoril: „Ta je moj ljubeznjivi Sin, ki imam nad njim veselje; tega poslušajte.“ Jezus je ljubljeni Sin Boga Očeta, svetloba od svetlobe, pravi živi Bog od pravega živega Boga. Mojzes, ta imenitni mož, ni družega, kakor služabnik, kakor hlapec v hiši božji, Elija ni bil družega kakor namestnik božji: Jezus Kristus pa ni ne hlapec, ne služabnik, ne namestnik božji, temuč lastni Sin Boga Očeta, pri katerem on Adamove hčere in sinove s svojo rešnjo kervjo odkupuje, in na sedeže v svetem raju posaja: „Ta je ljubljeni Sin, ki imam jaz dopadnje nad njim.“ Glejte ta ljubljeni Sin nebeškega Očeta se je pustil iz ljubezni do vseh Adamovih otrok, iz ljubezni do nas, ljube duše keršanske! bičati, da ni bil človeku podoben, da se je sam Pilat vstrašil nad njim in rekel: Glej človek!

in da so Judje svoje obraze proč obrnili! Iz ljubezni do Adamovih otrok si je pustil ternjevo krono na glavo djati! si je pustil prebosti svoje roke, ki nikdar nobene krivice ljudem niso storile, dobrot pa brez števila skazovale; si je pustil prebosti svoje noge, ki so tako naglo na pomoč prišle bolnikom; si je pustil prebosti svoje serce, ki je celi čas njegovega življenja gorelo le od ljubezni do ljudi! In kakošno hvaležnost on želi od nas za svojo neizrekljivo ljubezen? „Njega poslušajte!“ pravi nebeški Oče. Te dve besedici hočete reči: Verujte, kar vas je moj Sin učil! upajte, kar vam je obljubil! storite, kar vam je zapovedal; potlej bom jaz tudi nad vami tako veselje imel, kakoršnega imam nad njim „njega poslušajte.“

c) „In kader so učenci to slišali, padli so na svoj obraz in so se silno bali. In Jezus je pristopil, se jih dotaknil in rekel: vstanite in nikar se ne bojte!“ Vi, kristjani moji, se morebiti tudi bojite, kader slišite, da človek mora vse storiti, kar je Jezus zapovedal, ako hoče v nebesa priti. Pa ne bojte se; zakaj on ne zamudi nobenega dneva, da bi ne prišel k nam pri sv. maši; on pristopi k nam, se nas dotakne v zakramentu sv. rešnjega Telesa; nas tolaži s svojo sveto besedo; on nas podpira s svojo gnado. Vstanite in pogledjte na kviško vi vsi, katerim serčnost manjka, in recite s sv. Pavlom: „Jaz morem vse v Tistem, ki me podpira; vendar ne jaz, temuč gnada božja v meni.“

Sklep.

Sv. Ignaci Lojolanski je rekel: „Kako se mi nad zemljo studi, ako nebesa pogledam!“ Danes, ljubi moji smo gledali nebesa, gledali smo Jezusa, ki je bil po nebeško spremenjen. Današnja prigodba nas uči, naj ne iščemo tega, kar je spodaj na zemlji, timveč naj iščemo to, kar je zgorej v nebesih. Ja! preljubi! tukaj nimamo stalnega stanovanja; pride ura, ko moramo vse zapustiti. Iščimo toraj svete nebesa, ki so nam pripravljene in tako drago odkupljene. Ja! obljubimo Jezusu, ki nam je sv. nebesa kupil in odperl, obljubimo mu, da hočemo iskati sv. nebesa! Pa kako? To nam pove nebeški Oče sam: Jezusa, mojega ljubega Sina poslušajte! Ja, keršanski bratje in sestre; vse, kar je Jezus učil, hočemo terdno verovati; vse, kar je obljubil, hočemo zvesto pričakovati; in vse, kar je zapovedal, hočemo pridno spolnovati: — in nebesa so naše; kar Bog daj! Amen.

Postne pridige.

Za I. postno nedeljo.

(Jezus je pravi Bog, to spričuje on sam; gov. J. T.)

Vvod.

1. Zveličani Ludovik Granaški je nekdam pridigoval in je začel s temile besedami: „Terpljenje Gospoda našega Jezusa Kristusa.“ Pa komaj je to izgovoril, začel se je milo jokati in ihteti. Te kratke besede so ga tako ganile, da ni mogel dalje govoriti, ampak moral je s prižnice odstopiti. — „Terpljenje Gospoda našega Jezusa Kristusa;“ kaj ne, to je bila kratka pridiga, gotovo naj bolj kratka med vsemi — pa vendar ni ostala brez sadu; zakaj globoko ginjeni so šli poslušavci iz cerkve, ker so globoko čutili, kaj pomenjajo te besede.

2. Spomni se o človek, da si prah, in da se bodeš v prah povrnil, — tako nas je sv. cerkev na pepelnico pozdravila; — čudna in strašna resnica: Človek z vso svojo učenostjo in mogočnostjo, z vso svojo imenitnostjo in telesno lepoto, z vsem svojim bogastvom in zdravjem — prah si, in v prah se boš povrnil. Pa imenitniša je ta resnica, na katero nas sv. cerkev spominja v postnem času, in ta se glasi: „Spominjaj se o človek, da si pogubljen bil — večno pogubljen, pa si odrešen bil! In kako, od koga si bil odrešen? Po terpljenji Gospoda našega Jezusa Kristusa.“

Da bi to resnico premišljevali v sv. postnem času, je želja sv. cerkve, — da bi te besede tudi nas ganile — kakor poslušavce onega pridigarja, od ktereга sem pred govoril, in da bi to ganjenje tudi dober sad pokore obrodilo, to je tudi še posebno želja moja.

Pojdimo torej zopet v duhu tje na goro Kalvarijo, vstopimo se okoli križa in pogledjmo tistega, ki tam visi ves raztolčen, razmesarjen, s ternjem kronan, ves kervav in zapljuvan. Vendar ne bom govoril o martrah in bolečinah, ktere je Jezus Kristus preštati moral, samo na sveti križ hočem Vam kazati in Vam odgovoriti na vprašanje, kdo je tisti, ki tam visi? Odgovor se bo glasil: Ta je B o g. Bolj ko bomo to resnico premišljevali, bolj bodo tudi nas ganile besede: Terpljenje Gospoda našega Jezusa Kristusa, bolj bomo vedeli ceniti besede sv. pisma: „Tako je Bog svet ljubil, da je svojega edinorojenega Sina dal.“ —

Hočem vam toraj v letošnjih postnih pridgah razlagati naj imenitnišo resnico keršansko, resnico, na kateri sloni celo keršanstvo,

resnico, ki je dokaz vseh drugih nauk naše sv. vere. In ta resnica se glasi: Jezus Kristus, tisti, ki je za nas tako sramotno na križu umerl, ni samo človek, kakor ga vidimo v terpljenju, on je tudi pravi Bog, on je Bog in človek v kup.

Namen in sad teh pridig naj bode trojni. Pervi č to, da se vterdimo v svoji veri na božjo natoro Jezusovo. Satan hoče v sedanjem času keršanstvo sploh popolnoma zatreti, zakaj na potu mu je. In k temu se poslužuje hudobnih ljudi, tako imenovanih sovražnikov sv. cerkve, ki sovražijo sv. vero iz dna svojega serca in psujejo in tajijo vse, kar nam je drago in sveto. So na svetu skrivne mogočne družbe, framasonske ali prostomavtarske, katerih namen je ravno vse, kar je in se imenuje keršansko, iztrebiti iz človeških sere; in s tem namenom šuntajo in podpihavajo postavodajavce, naj zatirajo katoliško cerkev, naj jej jemlejo pravice; spravljajo na dan šole, v katerih se ne sme nič od Boga slišati, pisarijo časnike in knjige zoper vero in posebno tajijo božjo natoro Jezusovo rekoč, da je bil Jezus samo človek, boljši in bolj učeni kakor drugi, drugega pa nič. Dobro vedó, da, če vzamejo ljudem iz serca vero v božjo natoro Jezusovo, da potem drugo vse samo pade; — zakaj če bi Jezus ne bil Bog, bi naša vera ne bila božja in mi bi ne bili dolžni verovati. Tako hočejo sovražniki vere celi svet odkristjaniti, ga hočejo v staro neverstvo nazaj spraviti in vse to v službi satanovi. Žalibog da se tako neverško seme tako rado prime človeka, žalibog da se take neverške besede, kar zadeva božanstvo Jezusovo tudi v našem okraju slišijo, ne med gospodo samo, tudi med kmeti. Dragi moji! tej neverški povodnji se moramo vsak za sebe vstavljati s krepko vero, da rečemo kakor sv. apostelj Pavel: „Vem, komu verujem.“ Jes verujem da je Jezus pravi Bog, in teraj mu verujem tudi vse, karkoli me on uči po sv. cerkvi. —

Drugi namen teh pridig naj bo ta, da se vžge v nas goreča ljubezen do Jezusa, ker je on, čeravno Bog, nas od vekomaj sem tako ljubil, da nas je sam odrešiti hotel.

In tretji namen, da bomo spoznali, koliko da je vredna naša duša; če je Bog sam toliko storil, da bi jo rešil, koliko se moramo truditi mi za njo, da jo ohranimo.

Začnem toraj govoriti od božje natore Jezusove in zaupam na milost božjo, da me bo podpirala, da svoj namen dosežem; zanašam se pa tudi, da me bodete zvesto poslušali.

Za nobeno resnico sv. vere nimamo toliko dokazov, kakor za to, da je Jezus pravi Bog, to nam spričuje on sam, aposteljni, njegovi čudeži in prerokovanja, njegov nauk in moč njegová, vedni obstanek Jezusove cerkve in slednjič še Jezusovo življenje samo.

To so dokazi, pa tudi zapopadek današnje in prihodnjih pridig. Danes govorim od tega, da je Jezus pravi Bog zato, ker je on to sam pričal. Poglejmo naj poprej

1. kaj je on od sebe pričal in
  2. kakošno veljavo ima njegovo pričevanje.
- Začnem v imenu Jezusovem!

Razlaga.

I. Jezus Kristus je prišel na zemljo odrešit ljudstvo; zato je tudi moral pred ljudstvom spričevati svojo božjo natoro; ja očitno, glasno, slovesno, tudi vpričo svojih sovražnikov je on moral spričati, da je Bog. In to je on tudi storil. — Kdor si božje djanje, božje lastnosti, potem molenje in češčenje, kakoršno le Bogu gre, po pravi ci prilastuje, in prilastovati zamore, on mora Bog sam biti. In to je Kristus storil.

1. On si prilastuje božje djanja — to je dela, ktere le Bog storiti zamore.

a) On si prilastuje oblast, vladati ves svet in gospodovati čez vse stvari. „Meni je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji“, je rekel. On je najviši gospod angeljev: „Sin človekov bo prišel v svojem veličastvu in vsi angelji ž njim.“ „Tebi dam ključe nebeškega kraljestva;“ je rekel Petru. Ali pa zamore neomejeno oblast v nebesih in na zemlji, moč, ki zapoveduje celi natori in človeškemu duhu, ja ki celemu svetu postave daje, moč, ki se vedno in povsod kaže, kak človek dobiti in imeti? Nikdar! Tako više gospostvo čez vse je le božja lastina, in torej je Jezus, ki je vse to zadostikrat s čudeži dokazal, je Bog. — Zatoraj je tudi rekel Judom: „Moj Oče dela dozda, in tudi jes delam“, t. j. gospodujem, t. j. Jes in moj Oče že od začetka sem svet vladava. Na te besede so ga hotli Judje kamajati, ker so rekli, da Boga preklinja, ker se njemu enakega dela; pa Jezus svojih prejšnih besed ni preklical, ampak jim je dalje spričeval, da je Gospod in vladar sveta. —

b) Kajti on je viši sodnik celega sveta, in se imenuje tistega, ki bode mertve obudil in ki dodeljuje večno življenje. „Oče nobenega ne sodi, jim je rekel, ampak je vso sodbo Sinu izročil.“ In ko je govoril od poslednje sodbe, rekel je določno, da bo Sin božji prišel na oblakih neba, sodit vse rodove. — In da bo on mertve obudil, spričal je tudi rekoč: „Kakor moj Oče mertve obuja in oživlja, tako tudi Sin oživi, kogar hoče.“ — Da pa to tudi v resnici storiti zamore, pokazal je, ko je v pričo ljudstva tri mertve k življenju obudil. — On je pa tudi tisti, ki dodeli večno življenje: „Nikdo ne more mojih ovčic iztergati iz mojih rok, in jes jim dam večno življenje.“ In drugič je rekel: „Nikdo ne pride k Očetu, razun po meni.“ On si prilastuje oblast grehe odpuščati: „Zaupaj moj sin, tvoji grehi so ti odpuščeni;“ rekel je mertvoudnemu.

In zdaj prašam: Kdo zamore biti sodnik celega sveta, kdo zamore celi človeški rod iz groba poklicati, in jih vse v večno življenje vzeti, kdo ima pravico iz lastne moči človeku greh odpustiti kakor Bog; — Jezus pa je vse te božje djanja sebi prilastoval in sicer po pravici, toraj je on pravi Bog. —

2. Dalje. Jezus si tudi pripisuje božje lastnosti.

a) Naj poprej božje bitje od vekomaj. „Kakor ima Oče življenje sam v sebi, pravi on, tako je tudi Sinu dal, da ima življenje sam v sebi.“ On je tedaj sam iz sebe in sicer od vekomaj; tako je govoril, ko je pred svojim terpljenjem še molil k svojemu Očetu: „Poveljuj me Oče s tistim veličastvom, kterega sem pri tebi imel, preden je svet bil.“ In Judom je naravnost rekel: „Preden je Abraham bil, sem — jes.“

Tako pričuje Jezus da je sam iz sebe, — tedaj ne stvar — da je večni, — toraj je Bog. —

b) On si prilastuje božjo modrost. On pravi, da Boga popolnoma pozna. Mi ljudje Boga le toliko poznamo, kolikor se nam on sam razodeva, njegovega bitja ne moremo spoznati. Mi ljudje Boga le vidimo kakor v zerkalu, mi vidimo njegovo dobroto in vsegamogočnost v stvarjenju, njegovo modrost v vladanju sveta. Bitja božjega pa še angeli popolnoma ne spoznajo. Jezus pa je rekel: „Kakor mene Oče pozna, tako poznam jes Očeta.“ Bog Oče pa vse pozna skoz in skoz; če toraj Jezus Očeta to je: Boga, ravno tako pozna, kakor Oče njega, potem pozna Boga popolnoma, njegovo bitstvo in natoro skoz in skoz, in ker tega noben človek in angelj ne more, mora Jezus Bog biti.

c) Jezus si pripisuje vsega vednost. „Jes sem pot, resnica in življenje.“ On ne reče samo, da ve vso resnico, kar tudi noben človek terditi ne sme; ampak on je resnica, njegovo bitstvo je: resnica. On je vsegaveden. Filip je pripeljal Natanaela k Jezusu in ta mu reče: „Glej to je pravi Izraelec, v katerem ni zvijače.“ Začuden ga praša Natanael: „Od kod me poznaš?“ Jezus pa odgovori: „Še preden te je Filip poklical, ko si bil pod figovim drevesom, sem te vidil.“ Samarijanki pri Jakobovem vodnjaku je povedal njene skrivnosti, njene skrivne grehe, da je imela 5 možev, in da ta, kterega zdaj ima, ni njen mož.

„Kaj mislite hudo v svojih srcih“, je rekel farizejem, ko so se v mislih hudovali nad njim, da je mertvoudnemu grehe odpustil. On je v serce vidil farizejem, ki so se zunaj delali čez vse pobožne, v sercu pa so hudobni bili, jih je zavoljo tega večkrat imenoval hinavce, podobne grobovom, ki so zunaj lepo pobeljeni, znotraj pa so polni mertvaških kosti in smradu. Celi svet je farizeje imel za pravične in pobožne, samo Jezus je ljudstvu in svojim učencem očitno rekel: „Ako vaša pravičnost ne bo bolj popolnoma kakor pismarjev in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo.“ S tem je on jasno

spričal, da ve vse, da ve tudi naj skrivnejše misli človeškega serca, da je toraj pravi Bog. —

d) Ja on pravi sam od sebe, da je popolnoma enak svojem u Očetu: „Jes in Oče sva eno.“ Ako se Bog sam na zemlji prikaže, ako iz ust človeških Bog govori, ali zamore drugače govoriti, drugače pričati, kakor je to Jezus storil? Obsuli so ga Judje in mu rekli: „Kako dolgo nas še pustiš v negotovosti; če si ti Kristus, povej nam naravnost.“ On pa jim reče: „Jes vam povem, pa vi ne verjamete; dela, ki jih opravljam v imenu svojega Očeta, one pričajo od mene. Jes in Oče sva eno.“ Zdaj so Judje pobirali kamnje, da bi ga kamnjali; on jim pa odgovori: „Veliko dobrih del sem vam pokazal, zavoljo kterega me hočete kamnjati?“ Rečejo mu: „Ne zavoljo dobrih del te kamnjamo, ampak za to, ker se delaš Boga, ker si vendar človek.“ Sv. Atanazij tukaj pristavlja: „Judje bi bili veliko bolje storili, ko bi bili rekli: Zakaj si ti, ko si vendar pravi Bog, človek postal?“ Zakaj tvoje dela pričajo, da si Bog! — In ko jim je enkrat rekel: „Preden je Abraham bil, sem jes“ t. j. jes sem večni, torej Bog, so tudi pobirali kamnje, da bi jih vanj lučali — pa on se jim je skrnil.

Vse to pa nam kaže, da je Jezus v resnici očitno pred celim ljudstvom se oznanil in izklical za pravega Boga, in da ga je ljudstvo tudi zastopilo. —

3. Jezus si pa tudi prilastuje in tirja za sebe vero, zaupanje, češčenje in molitev, kakoršao gre le samemu Bogu.

a) Verovati moramo v njega in njemu. „To je delo božje, je rekel, da verujete v njega, kterega je Oče poslal.“ „Vaše serce naj ne bode žalostno, verujete v Boga, verujte tudi v mene!“ je djral svojim učencem. In v svoji poslednji molitvi je rekel: „To je večno življenje, da spoznajo tebe, edino-pravega Boga, in kterega si poslal Jezusa Kristusa.“ Ja! to, da verujemo v njega in njegov nauk, tirja on pod zgubo večnega zveličanja. „Pojdite po celem svetu, — učite jih vse spolnovati, kar koli sem vam naročil. Kdor veruje in bo kerščen, bo zveličan, kdor ne veruje, bo pogubljen.“

b) On tirja od ljudi, da v njega zaupajo. „Zaupaj moj sin, tvoji grehi so ti odpuščeni.“ Aposteljne je posvaril, da niso v njegovo moč zaupali. „Kaj ste boječi maloverni?“ Ja on hoče, da le v zaupanju na njega in po njem molimo: „Kar koli bote Očeta prosili v mojem imenu, vam bo dal.“ Jes sem pri vas vse dni . . . Grem vam stanovanje pripravljat. — On pa tudi tirja, naj njega tako častimo, kakor Očeta, t. j. naj ga molimo. „Naj vsi častijo Sina, kakor častijo Očeta; kdor pa Sina ne časti, tudi ne časti Očeta, ki ga je poslal.“ In kedar koli je kdo pred njega pokleknul in ga molil, Jezus ga nikdar ni zavernil, ampak je tako božje češčenje sprejel kakor tisti, kteremu to gre.

c) Zadosti bi bilo dokazov, da je Jezus v resnici očitno terdil in pričal, da je on pravi Bog. Vendar naj slovesniši je to izgovoril

pri gosposki, pri duhovni kakor pri posvetni. Pilat je bil takrat na Judovskem namestnik rimskega cesarja. Pred njega je bil tudi Jezus k sodbi pripeljan in Judje so ga tam tako-le tožili: „Mi imamo postavo, po kateri mora on umreti, ker se je Sina božjega delal.“ „Ali si ti kralj Judov?“ ga vpraša Pilat. „Ti si rekel, odgovori Jezus, vendar moje kraljestvo ni od tega sveta.“ Očitno se spozna Jezus za kralja pa ne zemeljskega, ampak nebeškega; in to je Bog. Pa še pred drugo gosposko je Jezus očitno pričal, da je pravi Bog — pred duhovno. Viši zbor judovski je bil takrat naj viša sodnija v verskih rečeh. Jezusa pripeljejo v ta zbor; viši duhovnik vstane in stavi naj večje, naj slovesniše, naj imenitniše prašanje, kakoršnega še nikdar nobena gosposka stavila ni: „Jes te zarotim pri živem Bogu, da nam poveš, ali si ti Sin Božji? To vprašanje tedaj je stavila gosposka, katero ubogati nas Jezus sam uči, prašanje je bilo zastopno, jasno in določno. Ravno tako zastopen, jasen in določen je moral odgovor biti; in tak je tudi bil. Le dve besedi je Jezus odgovoril pred zborom, pa besedi neskončno tehtne: „Jes sem.“ In poterdil jih je tako-le: „Pa od zdaj zanaprej bodete Sina človekovega vidili sedeti ob desnici božji in ga priti v oblakih neba.“ S tem je hotel reči: Jes sem Bog, imam delež nebeškega veličastva božjega, sem neskončno viši čez angelje in ljudi, sem sodnik sveta in tudi mojih tožnikov. Zdaj je zadnji čas, da me spoznate, zakaj drugači bom za vas samo še ostri sodnik. — Ta odgovor je vse določil, viši duhoven je raztergal svojo zgornjo obleko in izklical: „On je Boga preklinjal“, in celi zbor je na to sklenil: „On je smerti kriv.“

Ta odgovor Kristusov je določiven za časno in celo večnost, ta odgovor razdeli vse človeštvo v dva tabora, v tiste, ki verujejo, in v tiste, ki ne verujejo. Verni padajo na svoje kolena in ga molijo: „Ti si Kristus Sin živega Boga“, neverni kličejo, kakor Judovski zbor: „On je Boga preklinjal.“

Tako je Jezus očitno pred celim ljudstvom, pred duhovno in deželno gosposko, ja pred celim svetom pričeval od sebe, da je pravi Bog.

Ali nas pa te njegove spričevanja tudi prepričajo — ali jim smemo ali moramo verjeti? Ja.

Te spričevanja Jezusove so neskončno tehtne, tako da do dna prepričajo vsakega, ki še zdravo pamet ima.

II. Zna se zgoditi in zgodilo se je že, da marsikteri sanjač in očiten rogevilež, ki se s preveliko, neumno gorečnostjo poganja za kako stvar, za kako pravico, posebno ako ga prosto ljudstvo časti in tako rekoč na rokah nosi, v vojskah, v puntih i. t. d. da se v svoji prenapetosti razglasi za kaj posebno imenitnega; — tudi tisti nesrečneži, ki se jim je pamet zmešala, ki so v norišnicah, si včasih terdno domišljujejo, da so imenitnega stanu, n. pr. da so cesarji, vojskovodji i. t. d. tudi so bili že v resnici cesarji in kralji,

kakor v Babiloniji Nabuhodonozor, rimski cesarji Heliogabal, Kaligula in še veliko drugih, ki so se v svoji strahoviti ošabnosti in prevzetnosti tudi Boga imenovali in po božje častiti pustili in zaukazovali.

Je morebiti pri Jezusu tudi kaj enakega? — O ne, vekomaj ne! — Naj imenitnišo, naj tehtnišo besedo je on izrekel: *Jes sem Bog!*“ pa tega ni izrekel enkrat, ampak kakor smo čuli, večkrat; ni je izrekel v hitrem teku svojega govora, v preveliki gorečnosti, da bi mu bila, kakor pravimo, taka beseda ušla, ne — mirno, pre-mišljeno, jasno in določno jo je izrekel, glasno in slovesno je pričal, da je Bog. — Premišljujmo še:

a) Kake lastnosti ima tisti, ki je sam o sebi rekel, da je Bog: naj čistejši in najmodrejši, naj boljši, naj zlahtniši, naj ponižniši, med vsemi, ki so kdaj po zemlji hodili. Ali bi bilo mogoča, ali se sme le misliti, da bi bil on hotel s tem ljudi zapeljati, se jim zlagati, jih goljufati? Ali si zamore on, ki je tako neskončno ponižen bil v celem svojem obnašanju, ali bi si bil zamogel on take lastnosti pripisovati, tako od sebe govoriti — ako bi v resnici ne bil to, kar je terdil — Bog? Rekel sem, da so bili tudi nekdanj cesarji in kralji, ki so zapovedovali svojim podložnim, da naj jih po božje častijo, — in ljudstva malikovavske so jih v resnici po božje častile; zakaj malikovalstvo je dopuščalo veliko število bogov. Kaj jim je bilo na tem ležeče, ako so še enega boga več imeli. Pa kako je bilo pri Kristusu? On pa je učil, da je le en Bog, ki je stvaril nebo in zemljo, on je malikovalstvo zavergel, on je učil malikovalske altarje podirati in tempeljne, in — samo za sebe je tirjal celo božjo čast. Ja, tega še svet nikdar ni vidil, kaj takega še nikdar ni slišal, to je bilo kaj čisto novega in čudovitega.

Naj ošabniši, naj bolj častilakomni cesar ni kaj takega storil, da bi bil namreč odpravil vse druge bogove, in sebe samega za boga oklical, samo eden je to storil: tisti, ki je ob enem naj lepši in nedosegljivi izgled ponižnosti, on ki ravno s tem, da še le tirja od nas božjo čast, ravno s tem nam še naj bolj kaže globočino svojega ponižanja, on ki je naj čistejša resnica, on je to storil, edini, ki je zamogel svoje sovražnike vprašati, kar pred in za njim nobeden drugi ni zamogel prašati: „Kdo izmed vas me zamore greha obdolžiti?“

b) Ko bi Kristus ne bil to, kar je od sebe rekel — Bog, — potem bi ja njegove besede, s katerimi je to terdil, bile krive, lažnjive. Pa kaj? On, ki je prišel na svet, resnico učiti, z lažjo bi bil on hotel resnico širiti? Viši zbor je rekel, da on Boga preklinja, ker se Boga dela, pa s bogokletstvom je on hotel spoznanje in češčenje edino pravega Boga razširjati po svetu? Znabiti se je stem, da je rekel, da je Bog hotel prikupiti Judom ali nevernikom? Tudi to ne. — Judom se je ravno s tem zameril, da so ga zavergli, ker

so se nad nji.n pohujšali, nevernikom pa se je zdelo, da Bog, ki na križu umerje, je neumnost. —

c) Ali kdaj, pri kateri priložnosti je Jezus od sebe terdil, da je Bog? Znabiti takrat, ko je bil obdan od samih prijatlov, — takrat ko ga je ljudstvo hvalilo, — takrat ko so mu veje in oblačila polagali na ulfce, skoz ktere je jezdil, in so klicali: Hvaljen bodi, ki pride v imenu Gospodovem. — Ne — taka čast bi res znala človeka storiti ošabnega, da si domišljuje, da je Bog ve kaj. — Ne — ampak tam na vertu Gecemanskem, ko je bil že obdan od beričev in vojakov in sodnih hlapcev, ki so ga prišli lovit, kakor razbojnika, tam je pričal, da je Bog. „Jes sem“ je rekel — in nevidna moč jih je vergla na tla. — Ja ko je stal pred krivičnimi sodniki, ko je vedel, da ga bodo ravno zato k smerti obsodili, ker terdi, da je Bog, ravno tam je neprestrašeno in slovesno to izrekel! Ko bi se mu bilo samo dozdevalo, da vtogne on Bog biti, o pri strašnem bičanju, pri krenanju s ternjem, v pričo križa, ki ga je moral sam nesti na goro in na njega pribit umreti, o takrat bi ga bilo tako domišljevanje že minilo! Pa ne; on je rekel da je Bog — in za to besedo je tudi umerl. —

d) Še nekaj. Kdo je tisti, ki to terdi, in ki tirja za sebe božjo čast? Ali je kak mogočen rimski cesar, ki ima milijone podložnih? Ne, to on ni. Pa tudi tisti prevzetni cesarji so le od svojega ljudstva in samo takrat tirjali, da naj jih molli. Ta pa hoče od vseh narodov zemlje, po vseh krajih, v vseh časih moljen biti. „Pojdite, je rekel apostelnom, pojdite po celem svetu in oznanujte evangelje vsaki stvari.“ — In kdo je ta? Tisti, kterega je ljudstvo poznalo le kakor sina ubogega tesarja, kterega mati je bila revna, nepoznana, tisti, ki je kakor naj veči hudodelnik na križu umerl — On je, ki hoče, da naj ga molimo, in to on tudi čisto mirno, čisto gotovo pričakuje, da bo svet v njega veroval, njega molil, njega, ki je na križu visel!

In to se je zgodilo! Jezus je terdil, da je Bog, in svet mu veruje. Ko bi drugzega dokaza ne imeli za božjo natoro Jezusovo, že ta dokaz celega sveta nas bi resnice dosti pričal.

Sklep.

Naj k sklepu še pristavim besede imenitnega moža. Pred 60 leti je vladal na Francoskem z mogočno roko cesar Napoleon I. V svoji ošabnosti je on malo maral za cerkev Kristusovo in njene pravice, še papeža je dal vjeti, jih s silo iz Rima odpeljati in na Francoskem zapreti. Pa Bog nikomur dolžen ne ostane! Sreča opoteča se mu je sprevergla, bil je premagan, vjet in na nek strašno otožen, pust otok sred morja pregnan, kjer je tudi zapuščen umerl. In ta Napoleon, ki je tam na tistem otoku se veliko pečal s sv. pismom, je rekel enkrat te-le besede, ki so zato tako tehtne, ker

so prišle iz ust nekdanjega sovražnika Kristusovega, rekel je: „Verjemite mi, jes se zastopim na ljudi. Pa jes vam rečem, da Jezus Kristus je več kakor človek.“ Amen.

Za II. postno nedeljo.

(Jezus je pravi Bog, to spričujejo aposteljni in sv. cerkev.)

V v o d.

„Blagor mu, ki se nad menoj ne pohujša“, tako je Jezus rekel dvema poslancema sv. Janeza Kerstnika, ko sta ga prišla prašat, če je on tisti, ki ima priti. — S tem je hotel reči: Iz mojih čudežev sprevidite, da sem tisti, ki ima priti, pa tudi, da sem Bog, vendar veliko mi jih ne bo verovalo zavoljo moje revščine in človeških slabost; blagor pa tistim, kateri se zavoljo tega ne bodo dali zmotiti, ki se nad menoj ne bodo pohujšali.

Aposteljni, ktere si je Kristus zbral, so bili namenjeni po njegovem odhodu njegovo vero po celem svetu oznanovati; poprej pa so morali sami terdno verovati, so morali od božje natore Jezusove prepričani biti. Toraj je Jezus to storil, kar pripoveduje današnje sv. evangelje. Peljal jih je na goro Tabersko, in tam se je vpričo njih spremenil, se je obdal s toliko lepoto in svitlobo, da ga niso gledati mogli. Pokazal jim je s tem le eno iskrico tistega neskončnega veličastva, kterega on kakor Bog že od vekomaj v nebesih vživa. Zakaj je to storil? Da bi aposteljne v veri na svojo božjo natoro poterdil.

Bližal se je namreč že čas, da je hotel za nas terpeti in umreti. Pa ravno v terpljenju se je on popolnoma pokazal kakor slabotnega človeka, ki je podveržen vsem bridkostim in revam človeškim. Da bi pa to aposteljnov ne zmotilo, da bi ne zgubili vere na njega, na njegovo božanstvo, da bi se takrat, ko ga bodo v naj večem ponižanju, ko ga bodo vidili kakor izveržek človeštva naj sramotniše smerti na križu umreti, da bi se takrat ne pohujšali, zato se jim je poprej pokazal v nebeški svitlobi in Bog Oče ga je očitno razglasil za svojega Sina. — Sv. papež Leo Veliki pravi: „Kristus se je zato spremenil, da bi iz serc aposteljnov odvezel pohujšanje nad križem in da bi s ponižnostjo svojega prostovoljnega terpljenja vere tistih ne zmotil — kterim je bila skrivna visokost njegovega veličastva razodeta.“

Dragi moji! tudi med nami jih je, ki se pogostokrat nad Jezusom pohujšajo, in to so tisti, ki si drugačnega Kristusa želijo, kterim se ta Jezus ne dopada in njegovi nauki tudi ne. Ošabni in

prevzetni se pohujšujejo nad njegovo neskončno ponižnostjo in ker on ponižnost tirja od svojih vernih: „Učite se od mene, jes sem krotek in iz serca ponižen.“ „Kdor se ponižuje, bo povišan.“

Bogatini in lakomniki, ki le za denarjem gredó, in za denar vse storijo, se pohujšajo nad njegovo revščino, in ker on tudi revščino vsaj v duhu od nas tirja: „Blagor vbogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo.“ „Kaj pomaga človeku, ako celi svet pridobi, na duši pa škodo terpi.“

In tako je še veliko drugih, ki se pohujšujejo nad Jezusom, ki pa tudi nas hočejo od njega odverniti in od njegovih nauk. Torej je treba, da se uterdimo v veri na njega, tako uterdimo, da nič — čisto nič ne bo te vere nam iz serca vzeti zamoglo. Že danes teden smo se prepričali od resnice, da Jezus je pravi Bog, ker je on to spričal — danes gremo dalje in premišljujemo kako

I. pričajo aposteljni in

II. kako sv. cerkev priča božjo natoro Kristusovo. Začnem v imeni Jezusovem.

Razlaga.

I. Kar verujemo mi od Jezusa, da je namreč pravi Bog, ravno to so verovali tudi aposteljni, in to svojo vero so kazali z besedo in z djanjem.

Nekega dne, pripoveduje sv. evangelist Matevž, je prišel Jezus v kraje mesta Cezareje Filipove in tam praša svoje učence, za koga ga neki ljudje imajo? Rečejo mu učenci: Nekteri Te imajo za Janeza Kerstnika, drugi za Elija, spet drugi za Jeremija ali za kterega prerokov. Zdaj jih pa Jezus praša: „Za koga me pa vi imate?“ In Simon Peter mu odgovori: „Ti si Kristus Sin živega Boga.“ — In Jezus mu reče: „Blagor tebi Simon, Jonov sin, zakaj meso in kri ti tega nista razodela, ampak moj Oče, ki je v nebesih.“

Postojmo nekoliko pri tem pogovoru. Če je kdo zamogel vedeti in sicer za terdno in gotovo brez zmote, kdo da je Kristus, mogli so to aposteljni vedeti; zakaj tri leta so bili vedno okoli njega, so ga poslušali, so ga vidili čudeže delati, so gledali, kako se je obnašal. Pa oni so tudi morali to vedeti, zakaj namenjeni so bili, Jezusovo ime in nauk nositi med vse ljudstva, in zato terpeti preganjanje in smert. — In aposteljni so v njega verovali kakor v Boga. In Jezus je Petra srečnega imenoval, da to veruje, ker mu je to le Bog razodel. Kar je Peter takrat v imenu vseh izrekel, to so tudi sploh vsi aposteljni pokazali v besedi pa tudi s svojim obnašanjem.

A. Pokazali so to v besedi.

a) Oni imenujejo Jezusa n a r a v n o s t B o g a.

Sv. Janez, ki je sv. evangelje spisal ravno v ta namen, da bi zoper takratne krivoverce pričanje dal, da je Jezus pravi Bog, on govori koj v začetku svojega evangelja: „V začetku je bila beseda — Bog Sin — in beseda je bila pri Bogu in Bog je bil beseda.“ In v svojem prvem listu piše sv. Janez: „Mi vemo, da je Sin božji prišel, ta je pravi Bog, in večno življenje.“ — Sv. Pavel pa piše Rimljanom: „Od Izraelcev izhaja po človeški natori Kristus, on, ki je čez vse Bog, visoko hvaljen na vekomaj.“ Ko je sv. Pavel v mestu Miletu slovo jemal od škofov tistega okraja, rekel jim je med drugim tudi: „Pazite na sebe in celo čedo, v kateri vas je sv. Duh postavil škofe, da vladate cerkev božjo, katero si je on pridobil s svojo kervjo.“ On tedaj imenuje tistega, ki je sv. cerkev vtemeljil s svojo kervjo: Boga — to pa drugi ni, kakor Kristus. „Moj gospod in moj Bog!“ je zaklical sv. Tomaž in pred njega na kolena padel.

b) Dalje: aposteljni pripisujejo Kristusu božje bitstvo in božje lastnosti.

Sv. Pavel v svojem listu do Hebrejcev dokazuje, da je Jezus več kakor Mojzes, več kakor preroki, ja več kakor angelji: „Komu izmed angeljev je Bog kdaj rekel to kar Kristusu: Moj sin si ti danes — od vekomaj — si mi rojen. Vsedi se ob moji desnici, dokler ti veržem tvoje sovražnike v podnožje tvojim nogam.“ „Angelje, pravi sv. Pavel, ima Bog za svoje služabnike, Kristusa pa imenuje svojega Sina, in ga posadi ob svoji desnici — to je, mu da ravno tisto popolnoma oblast čez nebo in zemljo, katero on sam ima. V drugem listu do Korinčanov ga imenuje sv. Pavel „dediča ali erba vseh reči, ga imenuje odsvit ali podoba nevidnega, Boga v katerem stanuje osebno vsa popolnost božja.“ — Od koga se zamore vse to reči, kakor le od Boga?

Pripisujejo mu lastnosti božje n. pr. v e č n o s t: „On je pred vsem t. j. od vekomaj in vse obstoji v njem.“

Imenujejo ga z a č e t n i k a v s e h r e č i, in v s e g a m o g o č n e g a. „V njem je življenje“ t. j. on je začetnik življenja. „Po njem je vse vstvarjeno, kar je v nebesih in na zemlji, kar je vidnega in nevidnega.“

Pripisujejo mu v s e g a v e d n o s t: „Gospod ti veš vse, ti tudi veš, da te ljubim“ mu je rekel nekda sv. Peter.

In Efežanom piše sv. Pavel: „V njem imamo odpuščanje grehov po obilnosti njegove milosti.“ Kdo pa je večni, kdo je stvarnik in vladar vseh reči, kdo je vsegaveden, kdo zamore grehe odpuščati kakor le Bog. —

c) Aposteljni pa tirjajo za Jezusa tudi b o ž j o č a s t.

„V imenu Jezusa, pravi sv. Pavel, naj se pripogujejo vse kolena tistih, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, in vsi jeziki

spoznajo, da je gospod Jezus Kristus v veličastvu Boga svojega Očeta.“ Če se pa vse stvari angelji in ljudje, ja tudi hudi duhovi pred Kristusom priklanjati t. j. ga moliti morajo, mora on Bog biti, ker le Boga smemo in moramo moliti.

B. Poglejmo še, kako so aposteljni s svojim obnašanjem pričali, da je Jezus pravi Bog.

Ljubili so ga bolj kakor prijatelja, bolj kakor očeta, ljubili so ga kakor Boga. Ko so namesto Judeža Iškarjota volili novega aposteljna — Matija, so se poprej v molitvi obernili k Jezusu, in so ga prosili, da naj on, ki pozna serca človeške, naj on odloči, kdo naj se pršteje aposteljnem. Od vseh, ki so se spreobrnili, in se dali kerstiti, so aposteljni pred vsem drugim tirjali vero v to, da je Jezus pravi Bog. Vse čudeže, ki so jih storili aposteljni, storili so jih le v imenu Jezusovem in v zaupanju na moč tega presvetega imena. K Jezusu so molili kakor k Bogu: „Gospod Jezus, je molil sv. Štefan, ko so ga kamnjali, sprejmi mojo dušo.“ Oznanovali so ga kakor Boga v shodnicah, pričali so za njega brez strahu pred višim zborom, tistim zborom, ki je Jezusa k smerti obsodil; oznanovali so ga vsem narodom, in kakor je Jezus moral umreti, ker je rekel, da je Bog, tako so tudi aposteljni za ravno to resnico z veseljem prestali vse muke in strašno smert.

Pređen je Jezus odšel v nebesa, rekel je še aposteljnem: „Pričali bodeste zame v Jeruzalemu in v celi Judeji in v Samariji in do pokrajin zemlje.“ — In to se je zgodilo, kakor smo slišali: Aposteljni so pričali, da je Jezus pravi Bog, z besedo, s svojim obnašanjem, pričali, so to s svojo smertjo, in njihovo pričevanje je za nas neovergljiv dokaz resnice, katero verujemo: Jezus Kristus je Bog.

II. Kar so učili in terdili aposteljni, to je od tistih časov sem tudi učila in terdila sv. cerkev; in toraj vsi nauki naše sv. vere niso novi, ampak so že čez 1800 let stari; in toraj nam je naj tehtniši dokaz, da imamo mi nepopačene in čiste nauke Jezusove in apostolske, to, da to, kar mi zdaj verujemo, so ravno tako verovali kristjani vseh časov in krajev od sv. Petra sem do današnjega dne. — Ravno tako je tudi s to resnico, da je Jezus pravi Bog. V sv. cerkvi se ni nikdar drugači učilo, nikdar drugači verovalo.

A. a) Poslušajmo nektere izreke cerkvenih učeni-
kov, ki nam to spričujejo.

Sv. škof Ignacij, ki je bil še učenec sv. aposteljna Janeza, piše v enem svojih listov: „Storimo vse tako, kakor da bi Kristus v nas prebival, da bomo njegov tempelj, in da bo on v nas, ki je naš Bog.“

Sv. Klemen Aleksandrijski piše: „Jezus Kristus je vsemogočna modrost Očeta, on je Bog brez začetka.“

Sv. Ciprian: „Mi imamo priprošnika za naše grehe pri Očetu, Jezusa Kristusa, našega gospoda in našega Boga.“ „Tisti ne more biti tempelj Kristusov, ki taji božjo natoro Jezusovo.“

Tako pišejo in učijo sv. učeniki vseh časov, in to nam očitno dokazuje, da so kristjani vseh časov to verovali.

b) Ravno to nam spričujejo neverniki in sovražniki keršanstva v prvih stoletjih.

Plinij mlajši, cesarsk namestnik v Bitiniji, je od kristjanov sporočil cesarju Trajanu: „da na odločene dni se kristjani sbajajo še pred solnčnim izhodom, da Kristusu, kakor svojemu Bogu, hvalne pesme prepevajo.“ In sovražniki keršanstva, ki so v svojih pismih in bukvah napadali in psovali začetnika keršanske vere, kaj s tem družega dokazujejo, kakor da so kristjani tistih časov v resnici terdno verovali, da je Jezus pravi Bog.

c) Za Kristusa so pričali sv. mučenci.

Aleksander, sin sv. marternice Felicite, je očitno pričal: „Jes sem služabnik Kristusov. Njega spoznavam z ustni, njega se terdno deržim v sercu, Njega neprenehoma molim.“

Marcijal, drugi sin ravno tiste sv. marternice, je dejal: „Vsi, ki ne spoznajo, da je Kristus pravi Bog, bodo verženi v večni ogenj.“

Sv. Epipodij: „Jes spoznam, da je Kristus z Očetom in sv. Duhom en Bog, in toraj se spodobi, da tistemu dam svojo dušo, ki je moj stvarnik in moj Odrešenik.“

Sv. Donata, mučenica: „Mi kristjani spoštujemo tudi cesarja, bojimo se pa in molimo le Kristusa, ker je pravi Bog.“ In kar so ti mučenci in mučenice in vsi drugi z besedo pričali, to so poterjili tudi s svojo kervjo. Zakaj ravno edino zato so dali svoje življenje, ker niso hotli častiti in moliti malikov neverskih, ampak samo enega Boga, ravno zato so morali smert storiti, ker so Jezusa imeli za Boga. —

B. Ravno to resnico je sv. cerkev pa tudi vedno zagovarjala in branila zoper vse napade krivovercev in nevernikov, in je enoglasno in določno obsodila in zaverгла vsako zmoto, vsako krivo vero, ki je bila zoper božjo natoro Jezusovo. Med vsemi drugimi krivimi nauki te verste je bil naj bolj razširjen nauk Arijanski. V začetku 4. stoletja se je prederznil nek ošaben duhovnik v Aleksandriji, z imenom Arij, brezbožno terditi in učiti, da Kristus ni enega bitja in ene natore z Očetom, da ni od vekomaj kakor Oče, ampak da je stvar božja, če ravno naj popolnša stvar. Že jih je veliko pridobil za ta svoj krivi nauk. Ali sveta cerkev, ki ima od Kristusa povelje učiti to, kar je Jezus učil, ki ima sveto dolžnost, skrbeti, da se nauk njegov vse čase ohranja čist in nepopačen, sv. cerkev se je vzdignila. Papež skličejo v mesto Nicejo vesoljen cerkven zbor (l. 325) t. j. vse škofe, in vseh 318 škofov je enoglasno in slovesno zaverгло Arijanovo krivo vero, njega pahnilo in izobčilo iz sv. cerkve, ki je tudi potem strašno žalosten konec vzel, in izrekli so škofje, da to je vera sv. cerkve, kakoršna je bila vera aposteljnov in vseh kristjanov do tistega časa, namreč da je Jezus pravi Bog, in so zato, da bi se noben kristjan ne motil, ampak

natanko vedel, kaj ima verovati, pristavili drugemu členu apostolske vere sledeče do konca sveta veljavne besede: „Verujemo v enega Gospoda Jezusa Kristusa Sina božjega edinorojenega in iz Očeta rojenega od vekomaj, ki je Bog od Boga, Inč od luči, pravi Bog iz pravega Boga, rojen ne stvarjen, enega bitja z Očetom, po katerem je vse vstvarjeno.“

Sklep.

Tako se tedaj pričali aposteljni z besedo in djanjem, da je Jezus več kakor človek, da je pravi Bog — tako so to resnico verovali kristjani vseh časov, kakor spričujejo izreki sv. cerkvenih učениkov, in marternikov, ja tudi neverniki in sovražniki Kristusovi. In sv. cerkev je vedno to terdila in verovala in svoje verne učila, in to resnico branila in zagovarjala, in vsak nasproten nauk kakor kriv zavergla. Kristus tedaj je pravi Bog. Komur je še teh dokazov premalo, tistemu moramo že reči, da naj poterpi do sodnjega dneva. Takrat bo vidil Jezusa kakor Boga priti v celem svojem veličastvu in bo slišal iz njegovih ust: „Jes sem.“ Pa prepozna bo takrat njegova vera, ako ga bo še le strašna sodba primorala spoznati, kar bi že zdaj v življenju spoznati moral, namreč da je Jezus pravi Bog.

Mi pa dragi moji, se tudi že zdaj terdno terdno deržimo te svete vere, da bomo dobri otroci svete cerkve, vredni nasledniki prvih kristjanov, goreči učenci aposteljuov in pa zvesti služabniki Kristusovi. Amen.

Za III. postno nedeljo.

(Jezus je pravi Bog, to spričujejo njegovi čudeži in prerokovanja;
gov. J. T.)

V v o d.

„Kdor ne veruje, bo pogubljen.“ To je terda in huda beseda iz ust večne resnice, pa pravična je, in mora pravična biti, zakaj poslednja je, ki jo je Jezus na zemlji govoril, preden je v nebesa šel. Če je pa tako velik greh, v Kristusa ne verovati, potem je moral Bog božjo natoro Odrešenikovo celemu svetu ne le oznaniti, ampak z živimi, neovergljivimi dokazi očividno spričati, ja cela natora — celo stvarjenje je moralo pričati, da je Jezus pravi Bog. In to se je tudi zgodilo.

Jezus je sicer z besedo velikokrat terdil, da je Bog; pa Judje mu niso verovali, ja rekli so, da Boga preklinja, ker se Boga dela, in hotli so ga zategadel kamnjati. In ko bi bil Kristus samo pri besedah ostal, ne vem, ali bi bili ljudje kdaj v njega verovali, njegov nauk sprejeli, njegovi postavi se podvergli. Na same besede, da je Bog, bi Kristus med Judi ne bil našel učencev, med pagani ne vernikov, nevera v njega bi ne bila greh, njegove zapovedi bi nas ne vezale. In tudi mi bi v njega ne verovali. Zakaj verovati, da človek, ki je v vseh rečeh nam podoben, ki je potreben živeža, pijače, spanja, počitka, kakor vsak drugi, — da ubogi sin uboge device, da je ta ob enem naš Bog, to bi bilo težko za našo pamet. Pa Kristus nam je to vero olajšal, to je, on je storil, da čisto lahko to verujemo, zakaj on ni samo rekel, da je Bog, ampak on je to tudi dokazal z božjimi deli, in to so čudeži in prerokovanja. Od Kristusovih čudežev in prerokovanj hočem danes govoriti, kako nam reč oni dokazujejo, da je Kristus pravi Bog. —

Sad tega govora naj bi spet bil, da prav vterdimo in oživimo v sebi vero v Jezusa Kristusa in da v tej veri stanovitni ostanemo. Zvesto poslušajte!

Razlaga.

1. Čudeži so take posebne nenavadne dela, ktere se ne morejo zgoditi ali storiti z natornimi močmi in po natornih postavah, ampak ktere more storiti le vsegamogočnost božja.

Kdor tedaj čudež stori, mora biti Bog sam, ali pa mu mora Bog to posebno moč podeliti. Če čudeže dela iz lastne moči, je Bog; če jih dela z božjo močjo, je gotovo poseben poslanec božji. In Jezus je čudeže delal — in sicer veliko veliko jih je storil iz lastne moči, toraj mora on Bog biti.

Sv. evangelje nam pripoveduje od čudežev Jezusovih — da je vodo spremenil v vino, da je s samo besedo vkrotil morski vihar in vetrove, da je 5000 ljudi nasitil s 5 kruhi, da je ozdravil slepe, gluhe, mutaste, kruljeve, vodenične, merzlične in vsake verste bolnike, da je izganjal hudiče iz obsedenih, ja, da je mertve k življenju obudil. Sv. evangelje nam še pripoveduje, kaki čudeži so se godili pri njegovi smerti in kar je naj veči čudež, da je tretji dan po svoji smerti sam sebe spet k življenju obudil.

a) Da je Jezus te čudeže pa tudi v resnici storil, je tako gotovo, da nič bolj. Od kod jih pa vemo? Iz sv. evangelja; in tisti, ki so evangelje pisali, so jih sami videli. Toraj piše sv. apostelj in evangelist Janez v svojem prvem listu: „Kar smo sami slišali, in z lastnimi očmi videli in kar smo se natanjko prepričali, česar smo se z lastnimi rokami dotikali, to vam oznanujemo.“

Pa tudi tako lahkoverni niso bili aposteljni, da bi bili vsako umetnost že za čudež imeli in po svetu oznanovali. Preden so kaj verovali, morali so do terdega prepričani biti. Kolikokrat jim je Jezus očital malovernost! Poglejmo sv. Tomaža: Vsi drugi aposteljni so mu rekli: „Gospoda smo vidili“ (namreč po vstajenju), on ni veroval, dokler se ni sam dotaknil njegovih ran. Tako bi tudi gotovo djanj Jezusovih ne bili za čudeže spoznali in jih v sv. evangelje zapisali, ako bi resnični ne bili. Dalje pomislimo: Ako bi bili sv. evangelisti samo te izmišljene čudeže zapisali, kaj bi se bilo zgodilo koj v začetku. Vsi prvi kristjani, ki so še v času Kristusovem živeli in ki so bili tudi priče Jezusovih del, vsi bi bili nad aposteljne prihruli, rekoč: Kaj pa pišete v sv. pismo, saj to ni resnično, saj nismo teh čudežev nikdar vidili. Pa nobeden kristjan ni tega storil, ampak vsi so s spoštovanjem prejeli in brali sv. evangelje in vse je verovalo. In, ali ni Jezus aposteljnem obljubil in tudi poslal sv. Duha, ki jih je razsvitljeval, da se niso motili in kaj neresničnega učili ali zapisali; ali ni on sam rekel: „Jes ostanem pri vas do konca sveta.“ Tako bi bil sv. Jezus Kristus sam moral poterčiti to, kar se nikdar ni zgodilo! Kdo pa si prederzne to le misliti? Čudeže tedaj, od katerih beremo v sv. evangelju, je Jezus resnično tudi storil, pa ne samo tistih, ampak še veliko drugih, kateri so nam neznani; zakaj le nekteri so zapisani. Sv. Janez piše proti koncu svojega evangelja: „Še veliko družega je, kar je Jezus storil. Ko bi se hotlo vse posamezno zapisati, mislim, da bi svet ne obsegel bukev, ki bi se popisati morale.“

b) Da je Jezus čudeže resnično delal, in kako visok pomen ti Jezusovi čudeži imajo, to bomo pa še bolj spoznali, ako pomislimo kako o jih je Jezus delal, kdaj in kje?

On nikdar ni zavoljo ktere malenkosti čudežev storil, ampak njegovi čudeži so vselej velikanske, očividne dela, katerih nikdo prezreti ni mogel, postavimo: ko je čudovitno pomnožil kruh v puščavi, ozdravljaj gobove, slepe, obudil mertve k življenju. On je delal čudeže blizo in od daleč, on je ozdravljaj bolnike, s tem, da se jih je dotaknil, pa tudi tako, da jih še videl ni. Stotniku je rekel: „Pojdi domu, tvoj hlapec živi.“ Tudi zdravnik ozdravlja bolnike; pa izprašuje ga na vse strani, kje in kaj ga boli, kako dolgo že i. t. d. in potem mu da zdravilo, ktero včasi pomaga, velikokrat pa tudi ne. Jezus pa je ozdravljaj z eno besedo: „Hočem bodi čist“, ja samo s tem, da je hotel — brez vseh zunajnih pomočkov.

Kje in kdaj je Jezus čudeže delal? Ne na skrivnem, ne v kakem kotu pred nekterimi lahkovernimi, ki so se lahko dali preslepiti. Ne; očitno jih je delal v tempeljni, v mestih, pred veliko množico, pred moži imenitnega stanu in visoke učenosti, ne pred nekterimi, pred sto, pred tisuč in tisuč pričami jih je delal.

Toraj tolikokrat beremo v sv. evangelju, da se je ljudstvo čudilo, če je vidilo Jezusa kak čudež storiti, da je Bog ljudem

toliko moč dal, in da je glasno Boga hvalilo. Ja še več: tudi sodnija, ki je Jezusa sovražila, je preiskovala njegove čudeže, pa morala jih je priznati. Tako piše sv. Janez v sv. evangelju od nekega človeka, ki je že od rojstva svojega bil slep in je vsem ljudem znan po ulicah beračil. Jezus mu je spet dal pogled, in zdaj so vsi, ki so ga poznali zaupili: „Ali ni to tisti slepi berač?“ Zdaj pa vidi. Drugi so rekli: „To ni tisti, mu je le podoben.“ Ozdravljeni pa jim reče: „Ja, jes sem.“ Zvedlo se je dalje, in peljejo ga pred farizeje; tam je moral celo zgodbo povedati, kako da je spet pogled dobil. Zdaj se ni dalo več tajiti; to je bil v resnici tisti berač, ki je bil poprej slep. Farizeji pa so se med seboj skregali zavoljo tega. Eni so resnico spoznali rekoč: „S tem mora Bog biti, (namreč s Kristusom) da take čudeže dela.“ Zakaj slepec jim je rekel: „Jes sem bil slep, pa tisti, ki mu pravite Jezus, mi je rekel, naj se grem v vodnjak Siloe kopat, in sem ubogal in sem spregledal.“ Drugi pa zavoljo svojega prevelikega sovraštva do Gospoda niso hotli verjeti; pa ker tajiti tudi niso mogli tega, kar je bilo očitno, da je slepi berač zdaj vidil, so ga skušali prepovoriti, da on ja poprej ni bil slep. On jih je zavrnil rekoč, da ja dobro ve, da prej ni videl, zdaj pa vidi. Zdaj pokličejo njegove starše, misleči, da jih bodo ostrašili, da bodo drugače govorili. Pa starši so rekli: „To je gotovo naš sin, in on je bil od rojstva že slep.“ — Tako je farizejem zadnji pomoček spodletel, vtajiti čudeža nikakor niso mogli, pa svoje sovraštvo so pokazali s tem, da so ozdravljenega berača iz shodnice vergli. Tako se še zdaj po svetu godi. Kader pride laž na dan, je lažnjivca sram in prime se sile in sirovosti, in si s tem pomaga.

Delal je Jezus čudeže ne samo pred prijatli, tudi vpricho svojih sovražnikov in je tirjal naj mu vgovarjajo, ako zamorejo; pa vselej so vtihnili. Ker pa tajiti niso mogli, kar je vidilo celo ljudstvo in si niso upali, ker bi jih bilo celo ljudstvo lažnjivce imenovalo, so pripisovali čudeže njegove hudiču in rekli, da s pomočjo Belcebuba izganja hude duhove. Pa Jezus jim je rekel, kako strašno neumni so, če mislijo da bo hudi duh sam pomagal, svojo lastno moč in kraljestvo razdirati. Sovražniki Kristusovi sedajni seveda še vgovarjajo, da Kristus je vse te čudeže storil s svojo posebno umetnostjo, ker je poznal vse skrivne natorne moči. Pa neumnišega vgovora menda ni. Kakošna natorna moč pa bi bila ta, ki mertve obuja k življenju, tedaj dušo iz unega sveta nazaj pokliče, ali ki morske viharje pomirja? In kako bi bilo to, da samo on, ki so ga imenovali sina tesarjevega, on, ki nikdar ni v šolo hodil in se kaj učil, da bi on sam bil to skrivno učenost imel in nikdo pred njim in nikdo za njim, to bi bil v resnici veči čudež, kakor vsi drugi! On, ktereга celo življenje je bilo le dobrotu in usmiljenje pa ljubezen, on bi bil tako dobrotljivo umetnost, s ktero se je tolikim revežem pomagalo, iz gole nevoščljivosti seboj v grob vzel in ne drugim spo-

ročil? To ni mogoče! Njegovi sovražniki so vse storili, kar so le mogli, da bi njegove čudeže spravili ob veljavo, pa tega si vendar niso upali terditi, da so to samo umetnosti. Posvetovali so se nekdam med seboj, rekoč: „Kaj nam je storiti, zakaj ta človek veliko čudežev stori. Če ga pustimo, bo vse ljudstvo v njega verovalo.“ In v resnici, ljudstvo je verovalo, zavoljo tega, kar je vidilo.

c) Kaj pa nas učijo čudeži Jezusovi, zakaj jih je delal? Čudeži nas učijo očitno, da je Jezus pravi, vsegamogočni Bog. Kdo pa zamore z besedo ozdravljati bolnike, kdo pa zamore samo z mislijo celo natoro vladati, eno reč spremeniti v druge, vodo v vino, pomiriti morske valove, kdo zamore mertvemu življenje spet dati, kdo sam sebe k življenju obudi, kdo zamore hudemu duhu strah in grozo storiti in ga iz dolgoletnega posestva pregnati; kdo zamore vse to, kakor tisti, ki je gospod in zapovedovavec cele nature — Bog! In Kristus je vse to storil, toraj je Bog. — In ravno zato, je on tudi delal čudeže, da bi dokazal Judom, da je on obljubljeni Odrešenik, da je Bog, in toraj njegov nauk božji in pa tudi, da bi ljudem dobrote delil.

Ko je Janez Kerstnik poslal dva svojih učencev k njemu, naj ga prašata, ali je on tisti, ki ima priti, ni Jezus rekel ne „ja“ ne „ne“, ampak pokazal jima je svoje čudovite dela. „Pojdita in povejta Janezu kar sta vidila in slišala. Hromi hodijo, gluhi slišijo, slepi vidijo, mertvi vstajajo, to je: iz čudežev, ki jih delam, spoznajte, da sem v resnici jes tisti, ki ima priti.“

In nevernim Judom je rekel: „Jes imam spričevanje večje, kakor je spričevanje Janeza Kerstnika, zakaj dela, ki jih storim, pričajo za me, da me je Oče poslal“, to je, Janez Kerstnik vam je naravnost rekel od mene, da sem Bog: Glejte jagnje božje — jes pa to resnico še bolj očitno dokažem in sicer s svojimi čudeži. „Ako meni ne verujete, da je Oča v meni in jes v njem, pa verujte mojim delom.“

Res je, da so tudi Mojzes in drugi preroki v starem testametu delali čudeže, in aposteljni in drugi svetniki v novem testametu, pa vendar zavoljo tega niso bili Bog. — Jezus je veliko več in večje čudeže delal kakor Mojzes in preroki. Potem so jih oni storili le z božjo močjo, na božje povelje, aposteljni le v imenu Jezusovem — (hromi v tempeljnu, Peter pred zborom). Kristus pa je delal čudeže iz lastne moči.

On jih je delal tako mirno in z gotovostjo, brez strahu naj večji čudež, kakor naj manjši brez truda in dela, pa veličastno; pri vsakem čudežu se je pokazal, da je gospod cele nature, je pokazal, da si je svest, da je vse njegovi volji podverženo in da mu ni treba si te moči še le sprostiti od Boga, kakor ljudem. Sv. Peter je rekel kruljevemu beraču: „V imenu Jezusa ti rečem, vstani in hodi, in s temi besedami so delali čudeže tudi drugi aposteljni, vse v imenu

Jezusovem. Kristus pa je rekel gobovemu: „Jes hočem — bodi čist! in bil je čist — in mertvoudnemu: „Vstani vzemi svojo posteljo in pojdi domu!“ in je šel — in mutastemu: „Odpri se!“ in je govoril — in hčeri Jajrovi, ki je ravno umerla: „Deklica vstani!“ in je vstala, — in Lazarju, ki je že 4 dni v grobu ležal: „Lazar — pridi vun!“ in on je prišel — in hudemu duhu: „Poberi se od mene!“ in se je pobral — in obsedenemu: „Pojdi vun, nečisti duh“, in je šel iz človeka. —

Tako je Jezus iz lastne moči delal čudeže, in s tem pokazal svojo vsegamogočnost, svoje božanstvo.

Še lepše se nam iz sledečega kaže božja natora Jezusa Kristusa: Zakaj je on čudeže delal? Iz dobrotljivosti. — Farizeji so hotli enkrat, da naj stori na nebu kak čudež, da mu bodo verovali, tedaj so hotli njegovo čudežno moč poskušati. Jezus ga ni storil, je molčal. Prebivalci nekega Samarijanskega mesta ga nekdanj niso hotli sprejeti; učenci so hotli, da naj bi ogenj iz nebes padel in jih požgal. Gospod tega ni storil, ampak je opominjal aposteljne k usmiljenju in krotkosti.

(Konec prihodnjič.)

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. H u b e r Alojz, fajmošter v Št. Paternianu, je dobil dekanijsko faro Špital in č. g. B a u m g a r t n e r Mihael, provizor v Št. Boštjanu spod Ojstrico, ondotno faro. Č. g. K r z y s t y n i a k Andrej, provizor v Zaberdei, pride za provizorja v Št. Paternian in faro Zaberdice oskerbuje č. g. fajmošter J ö r e r Jožef v Arijah. — Umerl je dne 5. dec. čast. g. G r a s s l e r Jož., kaplan v Glodnici.

Goriška nadškofija. Preč. g. korar K a f o l je umerl. R. I. P.

Lavantinska škofija. Čast. g. S k e t M. je postal provizor v Polzeli. — Umerl je čast. g. O. L a v o s l a v P e t a n j e k, minorit. R. I. P.!

Ljubljanska škofija. Č. g. J a k š i č Ant. je dobil duhovnijo Poljanice; č. g. D o v ž a n Janez duh. Tujnice; č. g. dr. J e g l i č Ant. je postal kurat v ženski kaznilnici v Begunjah; č. g. S a j e Mih. je dobil duhovnijo v Štangi, č. g. Ž u ž e k Šim. duhovn, pri sv. Katarini. Č. g. G o s t i š a Jan. je imenovan za duhovnika v moški kaznilnici.